

بازگشت شتاب زده به زمین قیمت گذاری

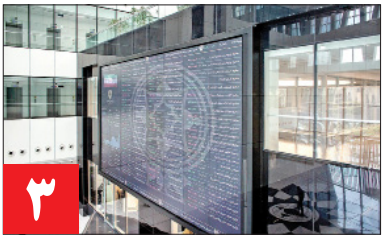
روزنامه سراسری اقتصادی ، اجتماعی

شنبه ۰۴ بهمن ۱۴۰۴

۰۴ شعبان ۱۴۴۷| ۲۴ ژانویه ۲۰۲۶

شماره ۸۴۸

۸۰۰۰ تومان

موج سواری بورس

آلترناتیو ارزان طرح فشارافزایی

آقای اینفاتینو؛ این گوی و این میدان

دوم تحریم‌ها به اوج خود رسید؛ به‌گونه‌ای که تولید در سال ۱۴۰۰ به ۸۶۰ هزار دستگاه رسید. در شرایطی که در این سال‌ها رنگ خطرهای پی در پی نسبت به تبعات شکاف عمیق میان قیمت کارخانه تا بازار در نتیجه سیاست منسوخ قیمت دستوری به صدا درآمد اما گوشی به خطرات آن بدهکار نبود و بازار خودرو برای واسطه‌گران و دلالتان بیش از گذشته جذاب شد و سودجویی گسترش یافت. در نتیجه تب تند دلالتی نه‌تنها خریداران و مصرف‌کنندگان نهایی بلکه بسیاری از افراد عادی با هدف کسب سود بادآورده وارد میدان خریدوفروش شدند. در نتیجه این وضعیت در بازار خودرو، شکاف قیمتی نیز روزه‌روز فروزی گرفت. برای مثال، بررسی قیمتی «دنیای‌اقتصاد» از بازار خودرو نشان می‌دهد؛ در حالی‌که قیمت کارخانه‌ای پژو ۲۰۷ پانوراما در سال ۱۴۰۱ به میزان ۲۳۶ میلیون تومان بود، این خودرو در سطح بازار آزاد به بهای ۶۰۰میلیون تومان دادوستد می‌شد که به معنای اختلاف قیمت بیش از ۱۴۵ درصدی است.

بنابراین سیاستگذاران با هدف جمع کردن بساط دلالتی شروع به گذاشتن شرط و شروط مختلف برای خودروسازان کرد تا سطح تقاضای کاذب را به حداقل برساند. افتتاح حساب وکالتی، شرط سن و تعیین محدودیت زمانی از جمله این شروط بود.

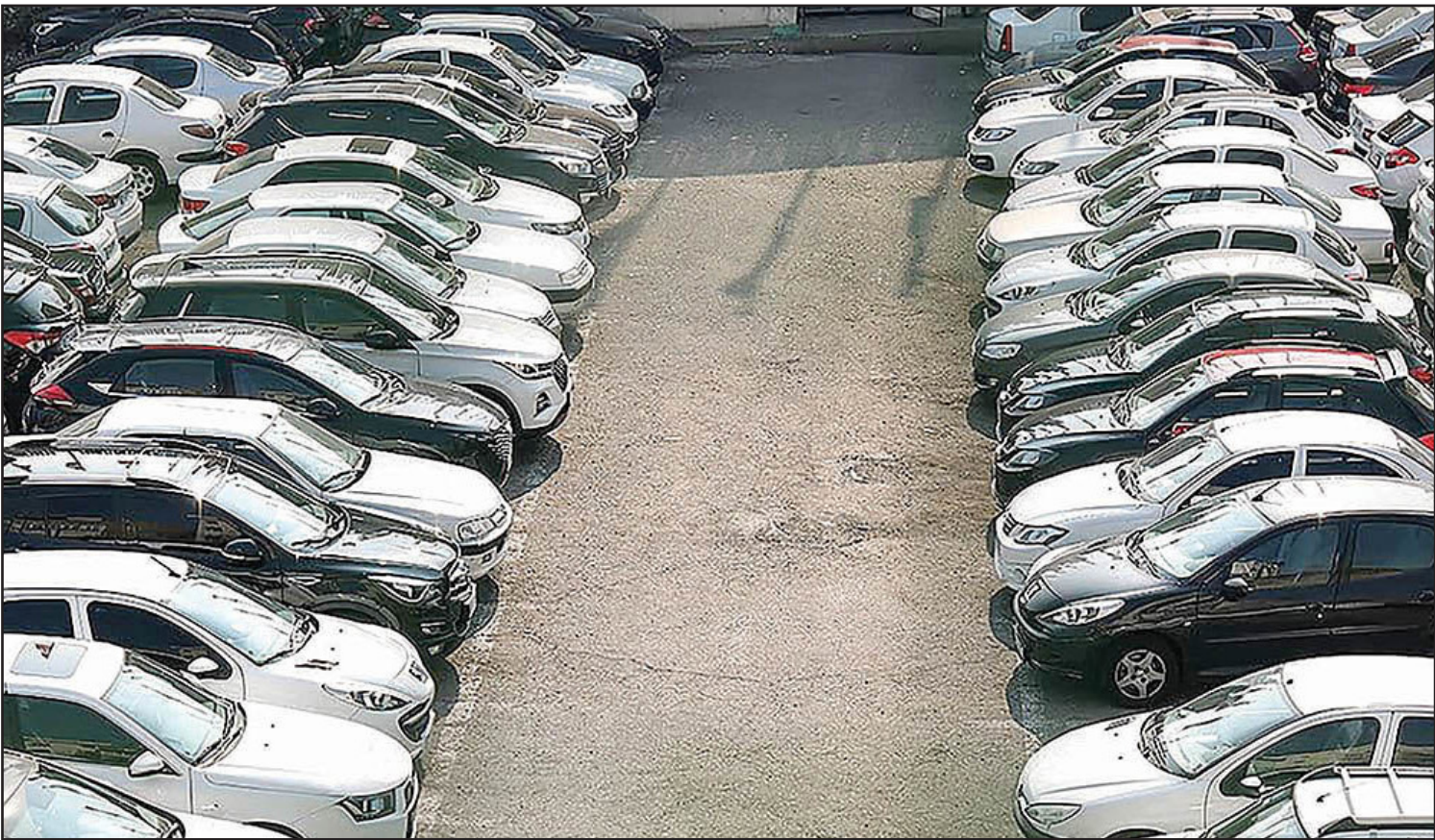
در سال جاری اما اوضاع در بازار خودرو به‌گونه‌ای دیگر ورق خورد؛ بدین ترتیب برای تحریک تقاضا و از آنجا که فاصله قیمتی خودرو در ابتدای امسال کاهش پیدا کرده بود، برخی شروط مانند الزام به افتتاح حساب وکالتی و ممنوعیت خرید خودرو توسط اشخاص حقوقی از فهرست مصوبه شورای رقابت خط خورد تا بدین ترتیب دو مانع بزرگ بر سر راه خریداران برای اینکه صاحب خودرو شوند، برداشته شود.

در ادامه، بازار خودرو بار دیگر با لشکر میلیونی متقاضیان مواجه شد؛ به‌گونه‌ای که در آخرین طرح فروش ایران خودرو در آذرماه امسال، تعداد ثبت‌نام‌کنندگان از ۱۰میلیون نفر فراتر رفت. تحلیلگران در ارزیابی متقاضیان پرشمار برای طرح قرعه‌کشی خودروساز به دلالتی از جمله شکاف قیمتی خودرو در کارخانه تا بازار آزاد، حذف شرط حساب وکالتی و عقب‌نشینی از محدودیت‌های گذشته اشاره کردند. ضمن اینکه بررسی‌های «دنیای‌اقتصاد» نشان می‌دهد که در آذرماه امسال تحت‌تاثیر رشد نرخ دلار، افزایش نرخ تورم و تشدید انتظارات تورمی در پی نامعلوم بودن تحولات اقتصادی و سیاسی، اختلاف قیمت خودرو از کارخانه تا بازار افزایش قابل‌توجهی پیدا کرد؛ به‌طوری‌که شکاف قیمت کارخانه تا بازار ۱۲ مدل خودرویی که در آخرین عرضه ایران خودرو در فهرست عرضه جدید قرار گرفته بودند، به بیش از ۴۲ درصد رسید.

از سوی دیگر، شرط حساب وکالتی هم از دیگر موانعی بود که تصمیم به حذف آن گرفته شد. البته پیش‌تر خودروسازان در طرح فروش خود که در مردادماه برگزار شده بود، مبلغ موردنیاز برای بلوکه کردن در حساب‌های وکالتی را از ۳۶۰میلیون تومان به ۱۰۰میلیون تومان کاهش دادند که در راستای همان تسهیل مسیر ثبت‌نام برای خرید خودرو بود و به نظر می‌رسید مقدمه‌ای است برای حذف کامل این شرط. در نهایت نیز در دیگر طرح‌های فروش خودرو این بند حذف شد.

اما در شرایطی سیاستگذاران خودرویی در سال‌های متمادی و یکبار برای کاهش تقاضا و بار دیگر برای تحریک هجوم مردم به خرید خودرو دست به تعیین یا حذف قید و بندهای گوناگون برای خودروساز زده و در عین حال هدف خود را فروکش تقاضای انباشته در بازار عنوان می‌کنند که آنچه از نظر دور مانده، مدیریت عرضه و تقاضا به صورت ریشه‌ای است تا چالش‌های این بازار روی دور تکرار نبفتد. با این وجود، به نظر می‌رسد بهتر است دولت به جای حذف و اضافه و طی کردن دور باطل یعنی اعمال سیاست قیمت دستوری و دخالت‌های بی‌حد و حصر، سپس رشد و گسترش دلالتی و سر آخر به‌کارگیری یا حذف ابزارها و اعمال شرط و شروط، مسائل موجود در بازار را به صورت ریشه‌ای حل کند، نه اینکه صرفا صورت‌مساله را پاک کند.

هرچند به نظر می‌رسد دولت در اسناد پشتیبان لایحه بودجه ۱۴۰۵ چراغ سبزی به آزادسازی قیمت خودرو و در نتیجه کنار گذاشتن سیاست قیمت دستوری نشان داده، اما باید دید در عمل نیز سیاستگذار این ابزار کهنه را کنار خواهد گذاشت یا توان دل کنند از نقش مداخله‌گرانه خود و تغییر آن به نقش ناظر را نخواهد داشت.

جریمه برای صادرکنندگان

حذف دلار ۴۲۰۰تومانی، ورود دلار ۲۸۵۰۰تومانی، آغاز به کار تالار اول و دوم مرکز مبادله.....

صفحه ۶

سیگنال رکود ازبخش ساختمان

تولیدبخش ساختمان در نیمه‌اول امسال ۰.۸درصد کاهش یافت؛ مرحله اصلی این رشد منفی....

صفحه ۴

استقبال ۹۰درصدی از کالابرگ

بر اساس اعلام وزارت رفاه، ۸۲میلیون ایرانی مشمول کالابرگ الکترونیک یکمیلیون تومانی شدند....

صفحه ۲

بازگشت شتاب زده به زمین قیمت گذاری

کریم حسن پور - رفتار شورای رقابت در سال جاری بیش از هر زمان دیگری به سیاست «یک‌بام و دو هوا» در قیمت‌گذاری خودرو شباهت پیدا کرده‌است.

شورایی که در مردادماه امسال و با صدور مصوبه شماره ۷۷۸ مورخ ۲۵مرداد ۱۴۰۴، به‌طور رسمی از فرایند قیمت‌گذاری خودروو اعلام کناره‌گیری کرد و مسوولیت تعیین قیمت را به خودروسازان با نظارت سپینی سازمان حمایت سپرد، حالا دوباره در قامت بازگیری مداخله‌گر ظاهر شده؛ آن هم نه با تصمیمی تازه یا چارچوبی شفاف، بلکه با بازنشسر و تکرار محدودیت‌هایی که پیش‌تر نیز وجود داشتند.

بازگشت شتاب زده به زمین قیمت گذاری

از مردادماه و همزمان با اعلام برائت رسمی شورا از قیمت‌گذاری، انتظار می‌رفت نقش این نهاد در بازار خودرو به حداقل برسد و سیاستگذار مسیر مشخصی برای تفکیک وظایف شورای رقابت، وزارت صمت و سازمان حمایت ترسیم کند. با این حال، شورای رقابت نه‌تنها از میدان خارج نشد، بلکه در ماه‌های بعد چندین اصلاحیه در دستورالعمل‌های پیشین خود صادر کرد؛ اصلاحیه‌هایی که بیش از آنکه حامل پیام سیاسی جدید باشند، نشانه‌ای از تردید و بلاتکلیفی در تصمیم‌گیری هستند.

نمونه بارز این وضعیت را می‌توان در رفت‌وبرگشت‌های شورا پیرامون ماده ۴ دستورالعمل ۵۴۳مشاهده کرد. ماده‌ای که به شرایط طرف تقاضا و محدودیت‌های خرید خودرو می‌پردازد و مواردی همچون حداقل سن ۱۸ سال و ممنوعیت خرید برای افرادی که طی ۴۸ ماه گذشته از ایران خودرو و سایپا فاکتور خرید دریافت کرده‌اند را یادآوری می‌کند. این محدودیت‌ها نه‌تنها جدید نیستند، بلکه سال‌هاست در قالب سیاست‌های کنترلی بازار خودرو تکرار می‌شوند.

با این حال، شورای رقابت در دی‌ماه بار دیگر همین پندها را در دستورالعمل خود برجسته کرد و در آخرین مصوبه منتشرشده، یعنی ۱۶ دی ۱۴۰۴، مجددا بر ممنوعیت خرید برای متقاضیانی که طی ۴۸ ماه گذشته از ایران خودرو و سایپا خودرو خریده‌اند، تاکید کرد. تاکیدی که نه تغییری در قواعد بازی ایجاد می‌کند و نه پاسخ روشنی به این پرسش می‌دهد که شورا دقیقا چه هدفی را دنبال می‌کند.

ابهام زمانی پررنگ‌تر می‌شود که سخنگوی شورای رقابت نیز در پاسخ به پرسش «دنیای اقتصاد» درباره فلسفه تکرار این پندها در دستورالعمل جدید، توضیح را به زمان دیگری موکول می‌کند. سکوت شورای رقابت در تشریح این بند از دستورالعمل، بیش از آنکه نشانه ملاحظات کارشناسی باشد، تصویر نهادهی را ترسیم می‌کند که میان خروج رسمی از قیمت‌گذاری و میل به حفظ نقش تاریخی خود در بازار خودرو سرگردان مانده است. در چنین فضایی می‌توان دست‌کم دو سناریو را مطرح کرد؛ نخست اینکه این اصلاحیه‌ها حامل پیامی غیرمستقیم برای خودروسازان است؛ پیامی مبنی بر اینکه شورای رقابت اگرچه ظاهرا کنار رفته، اما همچنان ابزار مداخله را کنار نگذاشته است. سناریوی دوم آن است که شورا در آشفته‌بازار کنونی خودرو، تلاش دارد بار دیگر «عرض اندام» کند و با یادآوری محدودیت‌های تقاضا، حضور خود را به بازار تحمیل کند. در نهایت، آنچه از مجموعه این تصمیمات برمی‌آید، بازگشت شتاب‌زده و همراه با نوعی سرگیجه سیاسی است؛ بازگشتی که

نه مساله قیمت‌گذاری را حل می‌کند و نه به سردرگمی فعالان بازار پایان می‌دهد، بلکه تنها بر ابهام نقش نهادهای تصمیم‌گیر در صنعت خودرو می‌افزاید.

جزئیات تصمیم جدید شورای رقابت

همان‌طور که عنوان شد، شورای رقابت چهارشنبه هفته گذشته همزمان با اول بهمن‌ماه، از اصلاحیه جدید دستورالعمل ۵۴۳ خود رونمایی کرد که با یک‌سری تغییرات در شرایط طرف تقاضا در ماده چهار این دستورالعمل همراه بود. در اخباری که توسط رسانه‌های مختلف منتشر شده و مورد تاکید سخنگوی شورای رقابت قرار گرفته، به‌ویژه به دو بند «یک» و «دو» ماده چهار اشاره شده که ظاهرا از سوی سیاستگذار خودرویی مورد اصلاح و تغییر قرار گرفته است. در بند یک ماده چهار با اشاره به شرایط طرف تقاضا آمده است که؛ حداقل سن متقاضیان خرید خودرو ۱۸ سال است. ضمن اینکه در بند دو این ماده به صراحت تاکید شده است: «متقاضیانی که طی ۴۸ماه گذشته نزد شرکت‌های ایران خودرو و سایپا صدور فاکتور خودرو داشته‌اند، امکان ثبت‌نام در خرید خودرو از این دو خودروساز را ندارند.» آنگونه که در ادامه این بند آمده، نشان می‌دهد؛ محتویات آن طبق مصوبه ۸۱۶ صادر شده در شانزدهم دی ماه ۱۴۰۴ اصلاح شده است. با این حال، در شرایطی استناد شورای رقابت در اصلاح ماده چهار دستورالعمل ۵۴۳ خود به جلسه ۸۱۶ به موضوع «بررسی اصلاح دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری» است که اگر به مستندات این جلسه رجوع شود، محدودیت خرید برای متقاضیان عینا آمده و معلوم نیست شورای رقابت در تازه‌ترین تصمیم خود چه بخشی را مورد اصلاح قرار داده است.

آنچه مشخص است؛ هدف شورای رقابت از تغییر در شرایط طرف تقاضا برای فروکش کردن تقاضای کاذب به‌ویژه در طرح‌های فروش اخیر خودروساز بوده است، بنابراین در همین راستا و طبق گفته یک منبع آگاه در این شورا به «دنیای اقتصاد»، تصمیم به بازگشت بند دو ماده چهار به دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری گرفته شده است. وی در ادامه تاکید کرد: «هدف از این تصمیم، بازگشت تقاضای واقعی به بازار خودرو است، بنابراین متقاضیانی که ظرف ۴۸ ماهه گذشته از دو خودروساز بزرگ یعنی ایران خودرو و سایپا خودرو خریداری کرده‌اند، نمی‌توانند نسبت به ثبت‌نام جدید اقدام کنند.» به گفته این منبع آگاه «محدودیت ثبت‌نام برای خریداران خودرو با هدف جمع‌آوری بساط دلالتان اعمال شده است.»

با این وجود اگر کمی به عقب برگردیم؛ محدودیت‌های اعمال‌شده در طرف تقاضا از سوی سیاستگذار در سال ۹۷ و با شروع تحریم‌های بین‌المللی کلید خورد. در حالی که در حداقل سال‌های ۹۳ تا ۹۶ در دوره توافق هسته‌ای و امضای برجام، روند تولید با رشد خوبی مواجه شد.اما در ادامه با خروج دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری ایالات متحده از توافق هسته‌ای برجام و اعمال تحریم‌های سختگیرانه بخش تولید به شدت افت کرد. با کاهش عرضه از سوی خودروسازان، بازار خودرو نیز دچار التهاب شد و به دنبال شکاف قیمتی از درب کارخانه تا سطح بازار، بساط دلالتی داغ شد. این روند در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ نیز با شروع دور

وزرای اقتصاد و رفاه باید بیش از هفت‌هزار هیات‌مدیره را در بزرگ‌ترین بنگاه‌های کشور بنشانند، اگر این تعداد را به یک‌دوره مدیریت به‌طور مثال سه ساله تقسیم کنیم.

حذف ارز ترجیحی برنج خارجی

وزیر جهاد کشاورزی خبر از حذف ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی برنج داد و افزود: از این پس ارز مورد نیاز واردات برنج با ارز هر مرکز مبادله تامین می‌شود. حذف ارز ترجیحی برنج در شرایطی اجرایی شد که در ماه‌های گذشته شاهد شدت گرفتن التهاب در بازار برنج بودهایم و واردات با ارز ترجیحی نیز تاکنون نتوانسته از شدت گرانی بکاهد. هرچند انتظار می‌رود با حذف ارز ترجیحی شاهد افزایش ورود این محصول به کشور باشیم.

به گزارش مهر، غلامرضا نوری قزلبه وزیر جهاد کشاورزی درباره گرانی لبنیات در بازار گفت: فقط این وزارتخانه متولی قیمت‌گذاری شیر خام است. وزیر جهاد کشاورزی افزود: قیمت اقلام مشمول هم از سوی سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تعیین می‌شود. نوری قزلبه ادامه داد: نظارت بر قیمت این اقلام در بازار هم بر عهده وزارت جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت و نیز سازمان تعزیرات حکومتی است. نظارت در حال انجام است و رصد اقلام از سوی متولیان انجام می‌گیرد.

نوری قزلبه درباره جبران زیان دامداران به دلیل شیوع تب برفکی سویه جدید، عنوان کرد:به طور قطع دامداری‌های صنعتی دام‌های خود را بیمه کرده‌اند و در این خصوص مشکلی ندارند. وی افزود: با ورود سویه جدید این ویروس، کار گروه ملی تشکیل شد و یک سری منابع از سوی دولت مصوب شد. اقدامات مناسب برای واکنش سریع در حال انجام است و با همکاری بخش‌های خصوصی و دولتی تب برفکی در حال کنترل است. وزیر جهاد با اشاره به تأمین واکسن مورد نیاز کشور تصریح کرد:واردات به اندازه مورد نیاز انجام شده است. همچنین تولید واکسن این ویروس در داخل کشور آغاز شده و بخش دولتی و خصوصی در آن مشارکت دارند.

وزیر جهاد کشاورزی گفت:با وجود تمام تلاطماتی که در کشور وجود دارد از جمله خشکسالی، بخش کشاورزی توانسته رونق تولید خود را حفظ کند. نوری قزلبه با اشاره به احتمال ۶۰ درصدی هجوم ملخ صحرایی به نوار جنوبی کشور گفت: سلامت مواد غذایی موضوع مهمی استسب چه برای مصرف داخل و چه صادرات. از این رو، وزارت جهاد کشاورزی به دنبال تامین مواد تکنیکال با کیفیت بالا برای تولید سموم استاندارد برای مقابله با آفات گیاهی است. وی ادامه داد: به طور قطع کشاورزان حاضر هستند سموم با کیفیت را خریداری کنند اگر چه باقیمت بالاتر اما به شرط اینکه از تاثیر آن بر فراوانی بیشتر مظمئن شوند. در این راستا باید توجه ویژه فعالانه به کار خود ادامه دهد و آموزش درست مصرف سموم چه به لحاظ زمانی، میزان و کیفیت را به کشاورزان اطلاع‌رسانی کند. نوری قزلبه با اشاره به رویکرد وزارت جهاد کشاورزی در مبارزه با آفات گیاهی گفت: هدف ما به حداقل رساندن مصرف سموم شیمیایی و استفاده از آفات‌کش‌های بیولوژیک و سازگار با محیط است. وی اضافه کرد: اقدامات و برنامه‌ریزی‌های لازم برای مقابله با حمله ملخ صحرایی و بیماری‌های دام، به ویژه بیماری برفکی، مورد بررسی قرار گرفته است. بنابراین از ماه‌ها قبل اقدامات مقابله‌ای شامل اخذ مصوبه هیات دولت، مکاتبه با دستگاه‌های مرتبط مانند سازمان برنامه و بودجه و وزارت کشور و آمادسازی تجهیزات، سموم و ماشین‌لات انجام شده است. همکاری با سازمان مدیریت بحران نیز برای اجرای سریع و موثر مقابله انجام گرفته است. وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به همکاری‌های بین‌المللی در این راستا، عنوان کرد:منش دولت همکاری شفاف و دقیق با تمام نهادهای بین‌المللی از جمله فاو است. ما سعی داریم نقش بیشتری در این همکاری داشته باشیم و با به اشتراک گذاری اطلاعات و داده‌ها از تجربیات آنها استفاده کنیم. وی یادآور شد: با تمام تلاطمات موجود در حوزه‌های مختلف مثل خشکسالی، تولید در بخش کشاورزی رونق خود را حفظ کرده است. کالای اساسی در بازار به وفور وجود دارد و مشکلی در تامین کالاهای اساسی نداریم.

■ ■ ■

❖ **ضرورت بازتعریف سیاست‌های باغبانی در عصر کم‌آبی**

تغییرات اقلیمی، گرمایش جهانی و عدم مدیریت صحیح منابع آبی در گذشته، منجر به ایجاد چالش‌های متعددی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی کشور شده است. در حال حاضر، یکی از مهم‌ترین راهکارها برای مدیریت صحیح منابع آب و خاک و در عین حال، تامین امنیت غذایی کشور، اصلاح الگوی کشت گیاهان زراعی و باغی و اصلاح الگوی تولید محصولات دامی و شیلاتی است. اصلاح الگوی کشت و تولید محصولات کشاورزی در سال‌های اخیر به یکی از کلیدی‌ترین موضوعات سیاستگذاری کشاورزی تبدیل شده است، موضوعی که دیگر یک توصیه فنی یا موضع اختیاری نیست، بلکه ضرورتی مهم برای مدیریت پایدار بحران آب و فرسایش خاک، کنترل آرزبری و تامین امنیت غذایی محسوب می‌شود. خوشبختانه یکی از رویکردهای مهم اخیر وزارت جهاد کشاورزی، سیاستگذاری برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی الگوی صحیح کشت و تولید محصولات کشاورزی است. یکی از این رویکردها و برنامه‌ها، اصلاح الگوی تولید محصولات باغبانی است که دارای پیچیدگی‌های زیادی است، زیرا سیاستگذار تلاش دارد هم از زاویه محدودیت آب و هم از زاویه نیاز کشور به تولید میوه‌های پرمصرف و جلوگیری از خروج ارز وارد بحث شود. همین دوگانه (محدودیت آب از یکسو و ضرورت کاهش واردات از سوی دیگر)، باعث شده است تصمیم‌گیری درباره توسعه باغات در مناطق مختلف پیچیدگی بیشتری پیدا کند.

استقبال ۹۰ درصدی از کالابرگ

مریم لطفی – بر اساس اعلام وزارت رفاه، تا پایان روز چهارشنبه، یکم بهمن ماه، ۷۲ میلیون ایرانی از کالابرگ الکترونیک خود استفاده کردند. ارزش این خریدهای کالابرگی ۶۷ هزار میلیارد تومان بوده است.

بر اساس اعلام وزارت رفاه، ۸۲ میلیون ایرانی مشمول کالابرگ الکترونیک یک‌میلیون تومانی شدند که می‌توانند با استفاده از کارت بانکی سرپرست خانوار به فروشگاه‌های منتخب مراجعه کنند. بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد، با افزایش استقبال از کالابرگ، تعداد فروشگاه‌هایی که می‌توان از آنها خرید کالابرگی انجام داد نیز افزایش یافته است. به عقیده کارشناسان این موضوع می‌تواند افزایش تعادل قیمتی کالاها در فروشگاه‌های بزرگ و زنجیره‌ای با فروشگاه‌های خرد منجر شود. همچنین برخی گزارش‌ها نشان می‌دهد، کالاهایی که می‌توان با کالابرگ یک‌میلیون تومانی خریداری کرد، با اختلاف قیمت قابل‌توجهی در شهرهای مختلف و حتی محله‌ها، به فروش می‌رسد. به طوری که در برخی موارد قیمت مشاهده‌شده برای گوشت قرمز در شهرهای کوچک‌تر، به ازای هر کیلو یک‌میلیون تومان پایین‌تر از کلان‌شهرها بوده است.

روز گذشته مقامات وزارت رفاه در مورد عدم حذف افراد از چرخه دریافت اعتبار کالابرگ خبر دادند. طبق اعلام مقامات وزارت رفاه، افراد چه از کالابرگ خود استفاده کنند و چه استفاده نکنند مشمول دریافت کالابرگ هستند و از چرخه دریافت

بر اساس اعلام وزارت رفاه، این اعتبار یک‌میلیون تومانی در ماه‌های بهمن و اسفند سال جاری و فروردین سال آینده نیز شارژ خواهد شد. بر اساس اعلام وزارت رفاه، یکم بهمن ماه، ۷۲ میلیون ایرانی از کالابرگ الکترونیک خود استفاده کردند. ارزش این خریدهای کالابرگی ۶۷ هزار میلیارد تومان بوده است.

کالابرگ در ماه‌های آینده حذف خواهند شد.

ادامه کالابرگ برای همه ایرانیان

روز گذشته معاون رفاه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرد که هیچ برنامه‌ای برای حذف افراد از چرخه دریافت کالابرگ وجود ندارد. این سخن در پاسخ به گمانه‌زنی‌هایی است که به تازگی در مورد احتمال حذف برخی افراد از چرخه کالابرگ شنیده می‌شود. دولت در هفته سوم دی ماه سال ۱۴۰۴، همزمان با حذف ارز ترجیحی برای کالاهای اساسی به جز گندم و دارو، طرح اعتبار کالابرگ یک‌میلیون تومانی را کلید زد. بر اساس این طرح برای ۸۲میلیون ایرانی به ازای یک ماه، یک‌میلیون تومان اعتبار در نظر گرفته شده است که سرپرستان خانوار می‌توانند با مراجعه به فروشگاه‌ها خرید کنند.

بر اساس اعلام وزارت رفاه، این اعتبار یک‌میلیون تومانی در ماه‌های بهمن و اسفند سال جاری و فروردین سال آینده نیز شارژ خواهد شد و مبلغ آن برای ۴ ماه بعدی یعنی اردیبهشت، خرداد، تیر و مرداد ماه سال ۱۴۰۵ افزایش خواهد یافت.

تخصیص سکه طلا که در هشتاد و نهمین مرحله از حراج کاهش یافته بود، در نودمین مرحله افزایش یافت و به ۱۱۰ قطعه سکه طلای ضرب ۱۴۰۴ شامل ربع، نیم و تمام سکه بهار آزادی تخصیص یافت. بر این اساس در مرحله نود حراج سکه طلا، ۱۷ هزار و ۲۴۸ قطعه سکه بیشتر از مرحله هشتادوهم سکه تخصیص داده شده است. در مرحله قبل حراج سکه طلا، ۶ هزار و ۸۶۲ قطعه سکه واگذار شده بود. بر این اساس به نظر می‌رسد در بازار سکه تقاضا همچنان وجود دارد. نکته قابل‌توجه آن است که میانگین قیمت قطعات سکه در دو حراج آخر اعلام نشده است. بانک مرکزی پیش از برگزاری نودمین مرحله حراج سکه، اعلام کرده بود که ۸۹۲ هزار انواع قطعات سکه در جلسات حراج و پیش‌فروش سکه طلا در سال جاری به متقاضیان تخصیص داده است. با افزودن سکه‌های تخصیص داده‌شده در مرحله آخر، تاکنون ۹۱۶ هزار و ۱۰۰ قطعه سکه طلا بانک مرکزی تخصیص داده شده است. طبق اطلاعات منتشرشده، تا پایان آذرماه ۴۶۰ هزار قطعه انواع سکه پیش‌فروش‌شده وارد بازار می‌شود.

بانک مرکزی همچنین در نظر دارد طرح پیش‌فروش قطعات مختلف سکه طلا برای تحویل اسفندماه را نیز هفته پایانی آذرماه در مرکز مبادله برگزار کند.

اطلس جهانی حداقل دستمزد

گزارش شده است، اما آنچه قدرت خرید نهایی را تعیین می‌کند، مجموعه‌ای از مالیات‌ها، یارانه‌ها و خدمات عمومی است که می‌تواند فاصله میان اعداد اسمی و واقعیت زندگی روزمره شهروندان را کاهش می‌دهد.

تلاش برای بقا

بخش عمده کشورهای آفریقایی در پایین‌ترین سطوح جدول حداقل‌دستمزد اسمی قرار داشته و در برخی کشورها، مانند تانزانیا، غنا یا ماداگاسکار، حداقل دستمزد ماهانه به صورت غیر رسمی حتی کمتر از ۳۰ دلار است. با این حال نکته مهم این است که حتی همین ارقام اسمی ناچیز نیز پس از تعدیل بر اساس هزینه‌های زندگی و تورم بالا، به قدرت خریدی کمتر از حدِ بقا تبدیل می‌شوند. این وضعیت نشان می‌دهد که در بسیاری از اقتصادهای آفریقایی، حداقل دستمزد نه برای رفع نیازهای اساسی طراحی شده و نه ابزاری موثر برای مقابله با فقر شاغلان است. پایین‌بودن دستمزد واقعی در کشورهای آفریقایی نتیجه یک عامل منفرد نیست؛ بلکه حاصل برهم‌کنش چندین متغیر ساختاری است که با هم یک چرخه معیوب ایجاد می‌کنند. نخستین عامل، به‌روروی بسیار پایین نیروی کار در بسیاری از اقتصادهای آفریقایی است؛ زیرا بخش بزرگی از اشتغال در کشاورزی کپراهه، مشاغل خدماتی غیررسمی و فعالیت‌های خرد شکل می‌گیرد. در چنین محیطی، بنگاه‌ها توان و تمایل پرداخت دستمزدهای بالاتر را ندارند و هر افزایش دستمزد رسمی می‌تواند به خروج کارگران به بخش غیر رسمی برسد، جایی که هیچ حمایتی وجود ندارد و دستمزد واقعی حتی کمتر می‌شود. در وهله دوم تورم مزمن و نوسانات شدید ارزی باعث می‌شود ارزش اسمی دستمزدها به سرعت فرسوده شود و حتی افزایش‌های دورهای هم دوم نیاورد. سوم، ضعف نظام‌های حمایت اجتماعی از جمله نبود بیمه بیکاری و هزینه بالای درمان و مسکن باعث می‌شود فشار هزینه‌های زندگی کاملاً بر دوش کارگران باشد. مجموعه این عوامل، همراه با کمبود سرمایه‌گذاری و ضعف زیرساخت‌ها، سبب می‌شود حداقل دستمزد در بسیاری از اقتصادهای آفریقایی حتی پس از تعدیل با PPP نیز کمتر از سطح بقا باقی بماند.

برندگان و بازندگان بزرگ‌ترین قاره جهان

برگشت دلار با تقویت عرضه

برده برداشت و همین سیگنال عرضه، فشار روانی ایجادشده در روزهای اخیر را تا حدی مهار کرد. در بازار سکه اما مسیر متفاوتی رقم خورد. سکه امامی با رشد قابل توجه یک‌میلیون و ۱۵ هزار تومانی از ۱۳۲ میلیون و ۷۹۰ هزار تومان به ۱۳۳ میلیون و ۸۰۵ هزار تومان رسید و بار دیگر سقف تاریخی جدیدی را ثبت کرد. تحلیل‌ها نشان می‌دهد افزایش بهای سکه بیشتر از آنکه ناشی از تحولات قیمت جهانی طلا باشد، به واکنش‌های رفتاری سرمایه‌گذاران و اثر نرخ دلار در روزهای اخیر بازمی‌گردد. در مقابل، طلای ۱۸ عیار با افت ۷۷ هزار تومانی از ۱۲ میلیون و ۷۴۶ هزار تومان به ۱۲ میلیون و ۶۶۹ هزار تومان رسید و ریزش مختصری را تجربه کرد. ریزش که نشان می‌دهد تطابق میان قیمت سکه و ارزش ذاتی آن همچنان با شکاف همراه است.

در سطح سیاستگذاری، مهم‌ترین محرک بازار انتشار اظهارات محمدرضا فرزین، رئیس کل

تا سا پایان روز یکم بهمن ماه، ۷۲میلیون ایرانی به ارزش ۶۷ هزارمیلیارد تومان از با استفاده از کالابرگ الکترونیک خود از فروشگاه‌ها خرید کرده‌اند. در این میان شنیده‌ها حاکی از آن است که برخی افراد مطمئن نیستند در صورت عدم استفاده از اعتبار خود این اعتبار برای ماه‌های بعدی باقی بماند. با حتی در مواردی شنیده شده است که برخی افراد فکر می‌کنند اگر از اعتبار خود استفاده نکنند، این موضوع به عنوان عدم نیاز آنها به بسته کمک معیشتی دولت محسوب می‌شود و در نتیجه از لیست دریافت کالابرگ الکترونیک حذف خواهند شد. بر این اساس، یعقوب اندیش، معاون رفاه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در گفت‌وگو با پایگاه اطلاع‌رسانی دولت به روشنی این موضوع را توضیح داده است که «هیچ برنامه‌ای برای حذف افراد از چرخه دریافت کالابرگ جدید در دست اجرا نیست». بر اساس توضیحات او منابع مورد نیاز برای پرداخت کالابرگ به تمام ایرانیان در سال ۱۴۰۵ نیز در نظر گرفته شده است. اندایش در مورد تامین منابع پرداخت کالابرگ در سال آینده، توضیح داد که میزان اعتبار کالابرگ در بودجه سسنواتی سال آتی توسط سازمان برنامه مشخص شده است.

ابهاماتی در مورد روش دوم دریافت کالابرگ

به تازگی روش دومی نیز برای دریافت کالابرگ معرفی شده است. افراد برای ثبت‌نام در این روش که شباهت زیادی به دریافت کوپن در دهه شصت دارد، تا ۱۰ بهمن ماه فرصت دارند با شماره‌گیری کد دستوری *۱۴۶۳#، گزینه ۵ (روش دوم کالابرگ) را انتخاب کنند. در این روش، به‌جای شارژ اعتبار کالابرگ یک‌میلیون تومانی به ازای هر فرد خانوار، یک سبد کالا شامل اقلام اساسی به ازای هر نفر در ماه اعطا می‌شود. این روش باعث می‌شود که قدرت خانوار برای تهیه کالاهای اساسی در شرایط تورمی حفظ شود و به نظر می‌رسد برای خانوارهای دهک‌های پایین درآمدی گزینه مناسب‌تری نسبت به روش اعتبار یک‌میلیون تومانی محسوب می‌شود. در روش دوم دریافت کالابرگ، سرپرستان خانوار می‌توانند به جای دریافت اعتبار یک‌میلیون تومانی به ازای هر فرد، سبد کالایی را با پرداخت مبلغ ۳۰۰ تا ۲۵۰ هزار تومان دریافت کنند. این سبد کالایی شامل یک‌ونیم کیلوگرم مرغ، یک کیلوگرم تخم‌مرغ، یک‌کیلوگرم برنج، ۷۰۰ گرم ماکارونی، ۵۰۰ گرم قند و شکر، ۹۰۰ گرم شیر کم‌چرب نایلونی، ۹۰۰ گرم ماست، ۴۰۰ گرم پنیر و ۸۱۰ گرم روغن مایع است که هر ماه تا پایان فروردین ماه با همان قیمت ۳۰۰ تا ۳۵۰ هزار تومان شارژ خواهد شد.

وزارت تعاون خانواری که تمایل دارند در ماه‌های بهمن، اسفند سال جاری و فروردین سال ۱۴۰۵ به جای کالابرگ یک‌میلیون تومانی سبد کالا دریافت کنند، تا ۱۰ بهمن ماه فرصت دارند با شماره‌گیری کد دستوری *۱۴۶۳#، گزینه ۵ و انتخاب گزینه ۵ (روش دوم کالابرگ) را انتخاب کنند.

وزارت رفاه اعلام کرده که دولت توانایی دارد شیوه دوم یعنی توزیع کالای کالابرگی را از اواسط بهمن آغاز کند و بدون وقفه ادامه دهد. بر این اساس از اواسط بهمن‌ماه سرپرستان خانوارهایی که شیوه دوم استفاده از کالابرگ را انتخاب کرده باشند، می‌توانند با استفاده از کارت‌های بانکی خود(مانند شیوه اول)، کالاها را با وزن اعلام‌شده از فروشگاه‌های تعریف شده و با قیمت ثابت خریداری کنند.

با وجود این توضیحات، هنوز سوالات زیادی در مورد این روش وجود دارد. مثلاً برخی سرپرستان خانواران اعلام کرده‌اند که آیا در صورتی که برای روش دوم کالابرگ ثبت‌نام کنند، می‌توانند بعد از یک یا دو ماه دریافت سبد کالا، روش دریافت کالابرگ خانوار خود را به روش اول تغییر دهند. همچنین برخی افراد به دنبال اقتصاد اعلام کرده‌اند که نگران این موضوع هستند که روش توزیع کالا در روش دوم کالایی با مشکلات زیادی اعم از صف‌های طولانی یا کالایی بی‌کیفیت مواجه باشند. به نظر می‌رسد ارائه گزینه‌ای از شیوه دوم توزیع کالابرگ توسط مسوولان در استقبال افراد از این طرح بسیار موثر خواهد بود. تاکنون اطلاعاتی از تعداد افرادی که نحوه دریافت کالابرگ خود را به شیوه دوم تغییر داده‌اند، منتشر نشده است.

تخصیص سکه طلا که در هشتاد و نهمین مرحله از حراج کاهش یافته بود، در نودمین مرحله افزایش یافت و به ۱۱۰ قطعه سکه طلای ضرب ۱۴۰۴ شامل ربع، نیم و تمام سکه بهار آزادی تخصیص یافت. بر این اساس در مرحله نود حراج سکه طلا، ۱۷ هزار و ۲۴۸ قطعه سکه بیشتر از مرحله هشتادوهم سکه تخصیص داده شده است. در مرحله قبل حراج سکه طلا، ۶ هزار و ۸۶۲ قطعه سکه واگذار شده بود. بر این اساس به نظر می‌رسد در بازار سکه تقاضا همچنان وجود دارد. نکته قابل‌توجه آن است که میانگین قیمت قطعات سکه در دو حراج آخر اعلام نشده است. بانک مرکزی پیش از برگزاری نودمین مرحله حراج سکه، اعلام کرده بود که ۸۹۲ هزار انواع قطعات سکه در جلسات حراج و پیش‌فروش سکه طلا در سال جاری به متقاضیان تخصیص داده است. با افزودن سکه‌های تخصیص داده‌شده در مرحله آخر، تاکنون ۹۱۶ هزار و ۱۰۰ قطعه سکه طلا بانک مرکزی تخصیص داده شده است. طبق اطلاعات منتشرشده، تا پایان آذرماه ۴۶۰ هزار قطعه انواع سکه پیش‌فروش‌شده وارد بازار می‌شود.

بانک مرکزی همچنین در نظر دارد طرح پیش‌فروش قطعات مختلف سکه طلا برای تحویل اسفندماه را نیز هفته پایانی آذرماه در مرکز مبادله برگزار کند.

در آسیا ارقام اسمی دستمزدها تفاوت‌های چشم‌گیری را نشان می‌دهند. درحالی‌که کشورهای

مانند کره‌جنوبی و ژاپن دستمزدهای اسمی بالایی داشته و در مقایسه با سایر کشورهای آسیایی در صدر قرار دارند، کشورهای پرجمعیتی نظیر هند یا تاجیکستان در پایین‌ترین رتبه‌ها جای گرفته‌اند. با نگاهی به دو صدرنشین و قعرنشین آسیایی فاصله بین کشورها مشهودتر می‌شود. کره‌جنوبی با دستمزد اسمی معادل ۱۵۰۰ دلار در دو ماه به‌دند ۶۴ دلار در دو سوی جدول قرار دارد. اگرچه تعدیل این ارقام و تبدیل آن به داده‌های حقیقی اختلاف موجود را کاهش می‌دهد اما به طور کامل حذف نمی‌کنند؛ زیرا این شکاف نه فقط اسمی بلکه ساختاری و مرتبط با به‌روروی و نظام رفاهی است. علاوه بر کره‌جنوبی نام کشورهای همچون عربستان، ترکیه، ژاپن، کویت، بحرین و عمان نیز در میان بالاترین سطوح دستمزد واقعی می‌درخشد. در نقطه مقابل، هند، سریلانکا، بوتان، سوریه و میانمار پایین‌ترین دستمزدهای واقعی در آسیا را دارند. این کشورها نه‌تنها دستمزد اسمی پایینی دارند، بلکه تورم بالا، عدم حمایت اجتماعی و سهم گسترده اشتغال غیررسمی باعث شده شکاف میان دستمزد اسمی و واقعی بسیار عمیق باشد. در این میان کشورهایی نظیر ایران به دلیل ضعف در انتشار داده‌ها در لیست حضور ندارند.

نگاهی به قاره آمریکا

در آمریکای شمالی و جنوبی نیز اعداد اسمی تفاوت زیادی دارند. کانادا با ۲ هزار و ۷۰۰دلار اسمی و برخی ایالت‌های آمریکا مانند واشنگتن با ۲ هزار و ۷۲۵ دلار اسمی در سطوح بالا قرار گرفته‌اند، اما هزینه‌های سنگین زندگی، به‌ویژه مسکن، بخش قابل‌توجهی از این دستمزد را مصرف کرده و قدرت خرید واقعی را محدود می‌کند. در مقابل، آمریکای لاتین با وجود برخی کشورها مانند آرگوئه و کاستاریکا که دستمزدهای اسمی نسبتاً بالایی دارند، همچنان با تورم مزمن و کاهش شدید ارزش پول مواجه است. این معضل موجب می‌شود که دستمزد اسمی بالا، در عمل به دستمزدی واقعی با قدرت خرید پایین تبدیل شود.

کشورهایی بدون حداقل دستمزد

علاوه بر ایران، تایلند و تایلند که به دلیل ضعف در ساختار اطلاعاتی، داده حداقل دستمزد آنها موجود نیست، برخی از ثروتمندترین کشورهای جهان مانند دانمارک، فنلاند، ایسلند، سوئد و نروژ نیز حداقل دستمزد قانونی ندارند. یکی از مهم‌ترین دلایل فقدان اطلاعات در این دسته از کشورها، شیوه متفاوت تعیین نرخ دستمزد نیروی کار است. در کشوری مانند سوئیس سیاستگذاران معتقدند که تعیین حداقل دستمزد باید طی فرآیند چانه‌زنی میان کارگر و کارفرما انجام شود، نه این‌که دولت نرخ ثابت تعیین کند. دولت این کشور بر این باور است که بازار رقابتی خود دستمزد منصفانه را تعیین می‌کند. در برخی دیگر از کشورها مانند نروژ، سوئد و دانمارک اتحادیه‌های کارگری با قدرت بالا وجود دارند و قراردادهای جمعی تقریباً همه مشاغل را پوشش می‌دهد. در این شرایط اتحادیه‌ها طی فرآیند مذاکره دستمزد را بالا نگه می‌دارند و قوانین کار به‌طور کلی از کارگران حمایت می‌کند. همچنین فقدان حداقل دستمزد به معنای شرایط بدتر برای نیروی کار نیست؛ بلکه در این کشورها حدود ۸۰ تا ۹۵ درصد نیروی کار تحت پوشش قراردادهای جمعی (CBA) قرار دارد. این قراردادها معمولاً سطوح دستمزد را به‌مراتب بالاتر از حداقل‌های جهانی تعیین می‌کنند.

بانک مرکزی، درباره تقویت عرضه ارز و آغاز اجرای ابزارهای نوین تامین مالی ارزی بود. فرزین اعلام کرد توافق با شرکت‌های بزرگ پتروشیمی و فولادی از روز شنبه آغاز شده و هدف آن افزایش عرضه ارز در مرکز مبادله و بازار توافقی است؛ اقدامی که قرار است التهاب‌های اخیر را کاهش داده و نرخ‌ها را به محدوده طبیعی بازگرداند. او تأکید کرد که «موم نرخ‌ها در بازار دوم ریز ۱۰۰ هزار تومان» قرار دارد و نرخ‌های اخیر بیشتر از جهش نوسانات مقطعی بوده است. در بازار طلا نیز نادر بذرافشان، رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران، با اشاره به کاهش قدرت خرید مردم اعلام کرد که مناسبت‌هایی مانند روز زن و شب یلدا توان تحریک تقاضا را ندارند و طلا «به آخرین دارای در سبد خرید خانوارها» تبدیل شده است. او بخش عمده رشد طلا در روزهای اخیر را به افزایش نرخ دلار نسبت داد و گفت تا زمانی که وضعیت اقتصادی مردم بهبود نیابد، نمی‌توان به رونق معاملات امیدوار بود.

❖ سبقت رمزارها از اداره مالیات

بر اساس گزارش جدیدی که توسط یک رسانه کانادایی و با استناد به اسناد دادگاهی منتشر شده، اداره درآمد کانادا (CRA) در ۳ سال گذشته بیش از ۱۰۰ میلیون دلار کانادا (حدود ۷۲میلیون دلار آمریکا) از طریق حسابرسی‌های مرتبط با ارزهای دیجیتال جمع‌آوری کرده است، اما از سال ۲۰۲۰ تاکنون حتی یک پرونده کیفری نیز در این حوزه تشکیل نداده؛ مساله‌ای که نشان‌دهنده محدودیت‌های ساختاری در توان اجرایی این نهاد است.

گفته می‌شود تیم ۳۵ نفره حسابرسی کریپتوی اداره درآمد کانادا تاکنون بیش از ۲۳۰ پرونده را بررسی کرده و برآورد می‌کند که حدود ۴۰درصد از مالیات‌دهندگان استفاده‌کننده از پلتفرم‌های کریپتو یا اظهارنامه مالیاتی ارائه نداده‌اند یا در معرض ریسک بالای عدم تطبیق هستند. با این حال، عالی‌ترین حسابرِس حوزه کریپتو در اداره درآمد کانادا در یک اظهاریه رسمی پذیرفته که این نهاد «راه قابل اتکابی برای شناسایی مالیات‌دهندگانی که در فضای کریپتو فعالیت می‌کنند و ارزیابی میزان پایبندی آنان» به تعهدات مالیاتی ندارد.

مسیر دشوار شفافیت علوه بر این، طبق گزارش، اداره درآمد کانادا حکم دادگاه برای دریافت اطلاعات ۲۵۰۰ کاربر از Dapper Labs، شرکت سازنده NFTهای NBA Top Shot و CryptoKitties، دریافت کرده است. اداره درآمد کانادا در ابتدا به دنبال اطلاعات ۱۸هزار کاربر برتر Dapper بود، اما پس از مذاکره با مدیران و وکلای شرکت، با عدد ۲۵۰۰ کاربر موافقت شُدد. درخواست اداره درآمد کانادا به دادگاه فدرال کورت در ماه سپتامبر تنها دومین مورد از این نوع دستورافشای اطلاعات علیه یک شرکت کریپتویی کانادایی بود؛ پیش از این نیز در سال ۲۰۲۰ دستور مشابهی برای صرافی Conquare صادر شده بود.

با وجود موفقیت مالی اداره درآمد کانادا در این حوزه، اجرای قوانین همچنان دشوار باقی مانده است. دولت پیش‌تر نسبت به احتمال فرار مالیاتی کاربران این شرکت به‌مستقر در ونکوور اِبراز نگرانی کرده بود، اما به دلیل نبود مقررات شفاف در اداره درآمد کانادا پاسخگو شناخته نشد. از سال ۲۰۲۰ تاکنون، اداره درآمد کانادا پنج تحقیق کیفری مرتبط با دارایی‌های دیجیتال را آغاز کرده که چهار مورد هنوز در جریان است و هیچ‌کدام به طرح اتهام نرسیده‌اند. این نهاد تأخیرها را ناشی از پیچیدگی پرونده‌های فرا ارزی، محدودیت شواهد، و نیاز به همکاری‌های بین‌المللی دانسته است.

اداره درآمد کانادا در پاسخ اعلام کرد: «تحقیقات کیفری این نهاد پیچیده است و اغلب سال‌ها زمان می‌برد. مدت زمان لازم برای هر تحقیق بستگی به پیچیدگی، تعداد افراد درگیر، دسترسی به شواهد، درخواست‌های بین‌المللی برای کمک و میزان همکاری شاهدان دارد تا مشخص شود آیا با تشکیل پرونده کیفری مواجه است یا خیر.» این خلا‌اجرای در شرایطی رخ می‌دهد که کانادا در حال پیشبرد قوانین جدید مرتبط با استیبل‌کوین‌ها و آماده‌سازی برای راه‌اندازی یک سازمان ویژه جرائم مالی تا بهار ۲۰۲۶ است. وزیر دارایی، فرانسوا-فیلیپ شامپاین، در اکتبر اعلام کرد این نهاد جدید «اولین سازمان کنسادیایی کاملاً اختصاص‌یافته به تحقیق درباره جرائم مالی پیشرفته و بازبایی عواید مجرمانه» خواهد بود.

در همین حال، اداره مبارزه با پول‌شویی کانادا فعال‌تر عمل کرده و اخیراً صرافی Cryptomoon را به پرداخت جریمه‌ای بی‌سابقه به مبلغ ۱۷۶٫۹۶میلیون دلار کانادا (۱۲۶٫۲میلیون دلار آمریکا) به دلیل نقض قوانین ضد پول‌شویی و دور زدن تحریم‌ها محکوم کرده است. همچنین در اواخر سپتامبر، این نهاد جریمه ۹٫۵میلیون دلاری (۱۴۰٫۱میلیون دلار آمریکا) علیه صرافی بین‌المللی KuCoin صادر کرد. KuCoin در حال تجدیدنظرخواهی از این حکم در دادگاه‌های کانادا است. همچنین اداره درآمد کانادا در ماه مه سال گذشته Binance را ۶میلیون دلار کانادا (۴٫۲میلیون دلار آمریکا) جریمه کرده بود.

در مجموع، این گزارش تصویر روشنی از توانایی دولت‌ها از بررسی صورت‌حساب‌های رمزارزی و مالیات‌ستانی از آنها ارائه می‌دهد؛ هرچند حسابرسی‌های رمزارزی در کانادا درآمد قابل‌توجهی ایجاد کرده‌اند، اما نبود ابزارهای نظارتی قوی، روند‌های حقوقی طولانی و ضعف در شناسایی دقیق فعالان کریپتو باعث شده اجرای واقعی قانون با چالش‌های جدی روبه‌رو شود؛ چالش‌هایی که اگر برطرف نشوند، می‌توانند به معضل بزرگ‌تری برای اقتصاد دیجیتال کانادا تبدیل شوند. باید توجه داشت که این رویه به کانادا محدود نیست و رمزارزها این چالش‌ها را برای سایر دولت‌ها هم ایجاد کرده‌اند. وضعیتی که نیازمند بازنگری جدی‌تر چارچوب‌های مالیاتی و تطبیق آنها با فناوری‌های جدید است.

بازگشایی پرحاشیه «وامید» در عین حال که توجه بسیاری از فعالان بازار را به خود جلب کرد، بار دیگر نقش نظارت و شفافیت در معاملات را نشان داد. بسیاری از فعالان بازار معتقدند که تصمیم ناظر اگرچه در ظاهر از جذابیت سودی خاصی کاست، اما در عمل به تقویت اعتبار بازار کمک می‌کند؛ زیرا جلوگیری از ثبت قیمت‌های غیرمنطقی یا رفتارهای غیرمتعارف، از اهمیت بالایی در مسیر اعتمادسازی برخوردار است. از سوی دیگر، واکنش معامله‌گران به این رویداد نیز قابل‌تأمل بود. بخشی از بازار، این اصلاح‌شاخص را یک «بازگشت منطقی» دانست. این گروه معتقدند که رشد پایدار بورس باید بر اساس جریان نقدینگی واقعی و بنیاد شرکت‌ها شکل بگیرد، نه بر اثر یک نماد خاص. در مقابل، برخی هم این تصمیم را موجب کاسته‌شدن از هیجان مثبت بازار ارزیابی کردند. با این حال، به نظر می‌رسد اثر روانی این ماجرا کوتاه‌مدت باشد و مسیر اصلی بورس همچنان به رفتار نقدینگی و متغیرهای کلان وابسته بماند.

اما آنچه در صحنه معاملات بازار سرمایه می‌گذرد، نشان می‌دهد بورس تهران بار دیگر در مرکز توجه سرمایه‌گذاران قرار گرفته و ثبات این مسیر، بیش از هر چیز به نوسانات بازار ارز وابسته خواهد بود. بررسی ورود و خروج پول حقیقی به بازار سهام نشان می‌دهد ورود پول حقیقی نسبت به روز قبل آن با کاهش قابل‌توجهی مواجه شده است. کارشناسان احتیاط سهامداران را در راستای عقب‌نشینی دلار در معاملات روز گذشته می‌پندارند. بازار سهام دیروز شاهد ورود قابل‌توجه پول از سوی سرمایه‌گذاران حقیقی نبود و حدود ۳۰۰میلیارد تومان پول تازه مسیر بورس را انتخاب کرد. با توجه به اینکه رشد انتظارات تورمی و فصله‌ای که بورس در ماه‌های گذشته با سایر دارایی‌ها گرفته بود، موجب شد توجه معامله‌گران دوباره به سهام جلب شود، در صورت تداوم عقب‌نشینی دلار، سناریوی اصلاح بورس نیز محتمل خواهد بود. با این حال، ارزش معاملات ۷روز است که بالای سطح ۱۰ همت ثابت مانده و این موضوع نشان می‌دهد که هرچند فضای احتیاط نسبت به گذشتہ کم‌رنگ‌تر شده، اما همچنان سایه تردیدها به‌طور کامل از سر بازار برداشته نشده است. در واقع، بخشی از فعالان بازار معتقدند روند فعلی رشد می‌تواند ادامه‌دار باشد، اما هم‌زمان مجموعه‌ای از متغیرهای اقتصادی مانع از شکل‌گیری رک یالی مطمئن می‌شود.

یکی از مهم‌ترین این عوامل، افزایش بازده اوراق دولتی و احتمال عبور نرخ بهره از محدوده ۴۰ درصد است. این امر جذابیت دارایی‌های بدون ریسک را افزایش داده و عملاً سقف انتظارات از نسبت قیمت به سود شرکت‌ها را محدود می‌کند. در چنین فضایی، هرچند جریان ورود پول حقیقی نشانه‌ای مثبت برای بازار تلقی می‌شود، اما آینده بورس همچنان به چگونگی رفتار سیاست‌گذاری‌های مالی و ارزی وابسته خواهد بود. عوامل مذکور می‌توانند مسیر صعودی بورس را تثبیت کنند یا به‌عنوان مانعی جدی بر سر راه آن ظاهر شوند.

سرانجام رکوردشکنی‌ها

در روزهای گذشته با اوج‌گیری بازارهای موازی و حرکت دلار به سمت سطوح تاریخی، بورس تهران نیز وارد مرحله جدیدی از رشد شد. به این ترتیب همان‌طور که در روزهای اخیر نیز مشاهده کردیم شاخص کل تقریباً هر روز مرزهای جدیدی را پشت سر گذاشته است. تجربه ادوار گذشته بازار سرمایه نشان می‌دهد صعود نرخ ارز معمولاً موتور انتظارات تورمی را روشن کرده و جریان سرمایه‌های خرد را از سپرده‌ها و دارایی‌های کم‌ریسک به سمت بازار سهام سوق می‌دهد. این بار نیز همین اتفاق در حال تکرار است. افزایش ارزش دلار، چشم‌انداز درآمدی شرکت‌های صادرات‌محور را پررنگ‌تر کرده و هم‌زمان باعث شده ارزش جایگزینی بسیاری از صنایع با شتاب بیشتری رشد کند. به همین دلیل معامله‌گران نیز اقبال بیشتری به سمت شرکت‌های بزرگ و دلاری نشان می‌دهند. اکنون بخش بزرگی از کارشناسان بازار با این فرض معامله می‌کنند که تثبیت نرخ ارز در سطوح فعلی می‌تواند ستون اصلی تداوم روند صعودی بورس باشد.

اظهارات کارشناسی حاکی از آن است که رشد اخیر دلار، علاوه بر کاهش شکاف میان ارزش بازار و ارزش ذاتی بسیاری از سهام، زمینه را برای بازگشت دوباره پول حقیقی و افزایش عمق معاملات فراهم کرده است. نتیجه این ترکیب، ثبت رکوردهای پی‌درپی و بازگشت هیجان مثبت به تالار شیشه‌ای در روزهای اخیر بوده است. در همین رابطه فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» ضمن بررسی وضعیت این روزهای بورس تهران اظهار کرد: روند شاخص‌های بورسی در هفته‌های اخیر نشان می‌دهد بازار سهام برخلاف انتظار بسیاری از فعالان اقتصادی، در مسیری شتابان‌تر از سایر بازارهای دارایی حرکت می‌کند. شاخص کل و شاخص شنوار آزاد از ابتدای سال تاکنون بازدهی بیش از ۳۰ درصد را ثبت کرده‌اند و عبور شاخص کل از محدوده ۳میلیون و ۵۰۰ هزار واحد بار دیگر توجه سرمایه‌گذاران را به ظرفیت‌های بازار جلب کرده است.

به گفته این کارشناس بازارهای مالی، این رشد در حالی رقم خورده که بازارهای موازی همچون ارز و سکه رزودتر وارد مدار صعودی شده بودند و همین تحولات به‌عنوان یک «سیگنال پیش‌نگر» عمل کرد. چرا که افزایش نرخ ارز، به‌طور مستقیم بر درآمد شرکت‌های صادرات‌محور و صنایع دارای فروش ارزی اثرگذار است. گزارش‌های سنامه و سهام‌ها نیز تایید می‌کند که اگرچه حاشیه سود تعدادی از شرکت‌ها کاهش داشته، اما قدر مطلق سودآوری در بخش عمده‌ای از بنگاه‌ها رشد کرده است. این امر نشان از مدیریت سود و تعدیل اثرات سیاست‌های کنترلی دارد.

در ادامه افزود: در عین حال، ارزش دلاری بازار سرمایه که زمانی به حدود ۳۳۰میلیارد دلار می‌رسید اکنون در سطوح پایین‌تری قرار دارد و همین فاصله، زمینه‌ای برای فروش ارزی اثرگذار است. گزارش‌های ارزش‌گذاری، افزایش ارزش جایگزینی شرکت‌ها و اثر تورم بر دارایی‌های واقعی همگی عواملی هستند که بورس را نسبت به دیگر بازارها در موقعیت برتری قرار می‌دهند.

آقابزرگی با بیان اینکه با وجود ریسک‌های سیاسی، بودجه‌ای و ابهام در سیاست‌گذاری، بازار سهام هنوز ظرفیت رشد دارد، اظهار کرد: رسیدن شاخص کل به محدوده ۴میلیون واحد در صورت ثبات متغیرهای کلان، سناریویی دور از ذهن نیست. در مجموع، بورس همچنان یکی از مستعدترین بسترها برای جذب نقدینگی ارزیابی می‌شود؛ بازاری که بیش از دیگر رقبا توانسته خود را با شرایط تورمی اقتصاد ایران تطبیق دهد.

درحالی‌که بازار سرمایه در چند روز اخیر صعود قدرتمندی را تجربه کرده، اما به نظر می‌رسد همچنان جریان نقدینگی با احتیاط بیش‌تری به بازار سهام می‌آید. آرد پورکار، کارشناس بازار سرمایه، در یک گفت‌وگوی تحلیلی با دنیای اقتصاد به تشریح مهم‌ترین متغیرهای اثرگذار بر جریان نقدینگی و روند عمومی بورس پرداخت. او معتقد است که بازار سرمایه آرام‌ارام وارد مسیر صعودی شده، اما برخلاف موج‌های گذشته، این صعود از جنس جهش‌های سریع نیست و بیشتر رنگ و بوی رشد منطقی و پله‌ای دارد.

پورکار در ابتدای تحلیل خود به تغییر مهمی در «سنس‌تیمنت بازار» اشاره کرد و گفت که طی ماه‌های گذشته، فعالان بازار بیشتر چشم به نرخ دلار نه‌میی داشتند و آن را مبنای اصلی ارزش‌گذاری سهام و صنایع قرار می‌دادند. اما اکنون این روند تغییر کرده و بازار سرمایه به‌طور فزاینده‌ای بر اساس نرخ دلار آزاد واکنش نشان می‌دهد. این تغییر رفتار، به گفته او، یکی از مهم‌ترین رخدادهای ذهنی در میان معامله‌گران بوده که پیامدهای آن در ارزش معاملات و جریان نقدینگی قابل مشاهده است.

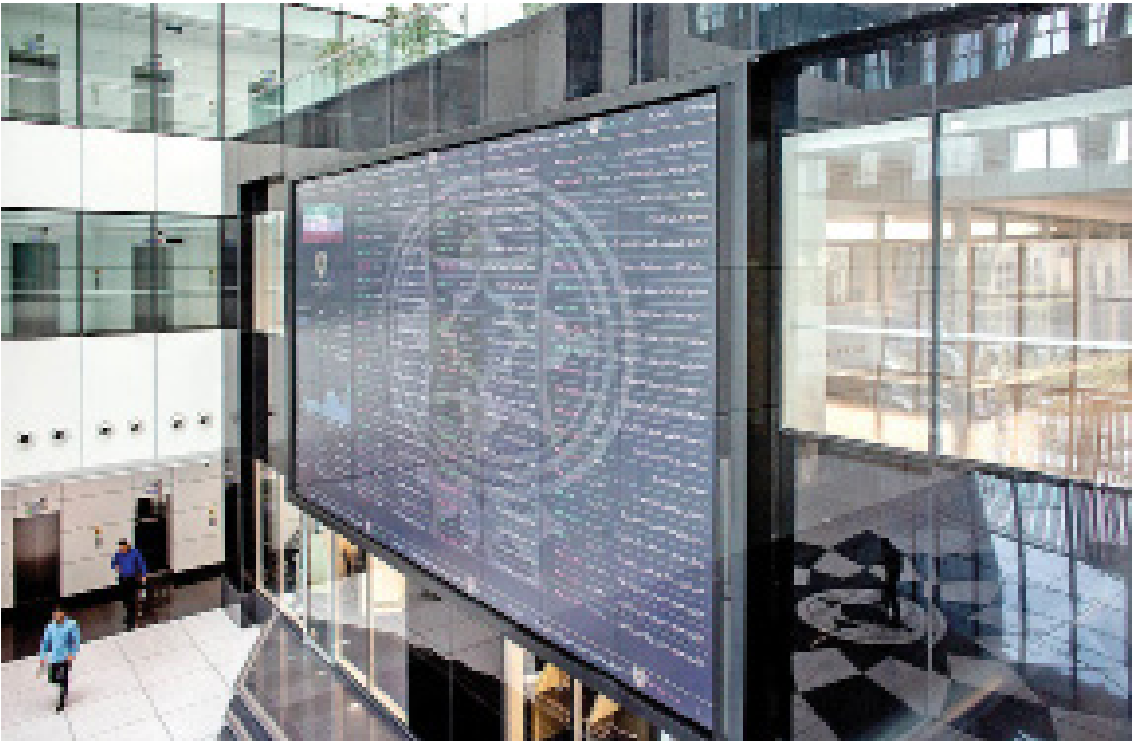
برخلاف دوره‌های گذشته که بورس تهران با پول‌های درشت در مسیر صعودی گام برمی‌داشت، این‌بار بازار سهام از منظر جریان نقدینگی تفاوت‌هایی را نشان می‌دهد. آرد پورکار، کارشناس بازار سرمایه در این خصوص توضیح داد: انتشار خبرهایی درباره عرضه ارز حاصل از صادرات شرکت‌های فولادی در بازار دوم، نخستین جرقه این تغییر بود و سپس رزمه‌مهایی مبنی بر احتمال پیوستن شرکت‌های پتروشیمی به این سازوکار نیز منتشر شد. او گفت بازار این پیام را دریافت کرد که ممکن است بخش قابل‌توجهی از ارز صادراتی صنایع بزرگ با نرخ‌های بالاتر و واقعی‌تر عرضه شود و همین مسأله انتظارات سهامداران را دگرگون کرد. به تعبیر او، بازار زمانی کند نرخ‌های تسعیر ارز در حال واقعی‌تر شدن است، به‌صورت طبیعی ارزش‌گذاری خود را تنظیم می‌کند و همین موضوع باعث شد که پس از یک دوره کاهش ارزش معاملات، دوباره شاهد بالا رفتن حجم و ارزش دادوستدها باشیم.این کارشناس بازار سرمایه افزود که هم‌زمان با رشد دلار آزاد و انتشار اخبار مثبت درباره سازوکارهای ارزی، ورود نقدینگی به بازار افزایش یافت و شاهد کلاس صعودی جدیدی در برخی نمادهای بزرگ بودیم؛ هرچند این روند، شتابان و پرهیجان نبود. او تأکید کرد که کیفیت معاملات اخیر با آنچه در موج‌های صعودی قبلی دیده می‌شد تفاوت جدی دارد. به باور او، رشد فعلی بازار بیشتر یک حرکت آرام، پیوسته و پله‌ای است که پس از هر گام، عوامل بنیادی و اخبار جدید را ارزیابی می‌کند و سپس به مسیر خود ادامه می‌دهد. پورکار می‌گوید: این‌بار بازار کمتر درگیر هیجان است و بیشتر به داده‌های واقعی و اخبار اثرگذار توجه می‌کند. او یکی از نشانه‌های این روند را بر خورد دقیق‌تر بازار با اخباری مانند اصلاح فرمول نرخ خوراک پتروشیمی، عرضه ارز صادراتی فولادی‌ها در بازار دوم و حتی احتمال گسترش این رویکرد به صنایع دیگر عنوان می‌کند.

محمد موذن، کارشناس بازار سرمایه گفت: بورس تهران سه‌شنبه با رشد شاخص کل همراه شد و نسبت به روز دوشنبه عملکرد مثبتی را به ثبت رساند. شاخص کل در جریان معاملات و تا اواسط بازار، حوالی سسات ۱۰ و ۳۰ دقیقه، با افزایش حدود ۴۴ هزار واحدی به محدوده ۳میلیون و ۵۲۶ هزار واحد رسید، اما در پایان معاملات با تعدیل بخشی از رشد، در سطح ۳میلیون و ۵۰۷ هزار واحد قرار گرفت. نوع کنذلی که سه‌شنبه در بازار شکل گرفت، حاوی نوعی پیام احتیاط و هشدار برای معامله‌گران است. ارزش معاملات خرد همچنان بالاتر از میانگین ماهانه قرار دارد و امروز در محدوده ۱۲ همت ثبت شد که نکته‌ای مثبت در جریان معاملات به شمار می‌رود. این رشد هم‌زمان با تخفیف نرخ خوراک پالایشی‌ها و تعدیل مثبتی که این گروه اعلام کرد، اتفاق افتاد و به تقویت سمت تقاضا در بازار کمک کرد.

با این حال، چشم‌انداز کوتاه‌مدت و میان‌مدت بورس تهران همچنان به ورود و تداوم نقدینگی و وضعیت متغیرهای کلان اقتصادی وابسته است؛ متغیرهایی نظیر نرخ ارز، تورم و سیاست‌های پولی و مالی دولت. در این میان، شکاف قابل‌توجه میان نرخ دلار دولتی و آزاد که در شرایط فعلی به بیش از ۶۰ تا ۷۰ درصد رسیده، در کنار انتظارات تورمی و روند افزایشی نقدینگی، ریسک بی‌ثباتی در بازارها را تقویت کرده و سرمایه‌گذاران را با احتیاط بیشتری به سمت معاملات سوق می‌دهد. در کنار این عوامل، انتشار خبری درباره تقویم دارایی‌های شرکت‌های ملی نفت و گاز نیز مسود توجه فعالان بازار قرار گرفت. این موضوع می‌تواند در صورت عملیاتی شدن، با فراهم‌سازی بستر عرضه دارایی‌ها در بازار سرمایه، به افزایش شفافیت مالی، تعمیق بازار و در نهایت جذب سرمایه و نقدینگی بیشتر به بورس کمک کند.

در مجموع، اگرچه بازار سرمایه در حال حاضر از ورود نقدینگی برخوردار است و به‌صورت هدفمند روند حمایت قرار گرفته و در مسیر رشد حرکت می‌کند، اما همچنان به مجموعه‌ای از ریسک‌های اقتصادی و سیاسی روبه‌رو است. از جمله این ریسک‌ها می‌توان به وضعیت نامشخص بودجه، نرخ بهره بالا که به‌ حدود ۳۷ درصد رسیده و نشان‌دهنده تداوم سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی است و همچنین اختلاف بیش از ۷۰درصدی میان نرخ دلار دولتی و آزاد اشاره کرد؛ عواملی که می‌توانند بر ادامه روند صعودی بازار یا حتی آغاز یک دوره اصلاح اثرگذار باشند. در صورت عبور شاخص کل از سطح ۳میلیون و ۵۰۰ هزار واحد و تثبیت بالای این محدوده در معاملات روز چهارشنبه و به‌ویژه در کندل هفگی، انتظار می‌رود بازار توان ادامه رشد تا سطوح ۳میلیون و ۹۰۰ هزار تا ۴میلیون واحد را داشته باشد. در غیر این صورت، احتمال ورود بازار به فاز اصلاحی وجود دارد که می‌تواند شاخص را دست‌کم تا محدوده ۳میلیون و ۲۰۰ هزار واحد عقب ب‌نشانند.

موج‌سواری بورس

❖ فرح نمازگمتی – بورس تهران ۸ روز متوالی است که در مدار صعودی حرکت می‌کند و دوباره توجه سرمایه‌گذاران حقیقی را به خود جلب کرده است.

روز پیاپی در ارتفاعات جدید قرار گرفت. به‌طوری‌که در پایان معاملات در کانال ۳میلیون و ۵۰۷هزار واحد ایستاد. شاخص هموزن نیز با افزایش ۰٫۷۴ درصدی از رکورد تاریخی خود عبور کرد و در محدوده ۹۸۵ هزار واحد جای گرفت. از سوی دیگر، بیش از ۲۰۰میلیارد تومان پول حقیقی وارد گردونه معاملات سهامی بازار شد. تداوم ارزش معاملات در سطوح بالای ۱۰ همت نیز نشانه‌ای از تقویت سمت تقاضاست. در جریان دادوستدهای دیروز، ارزش معاملات خرد به بیش از ۱۱ هزار میلیارد تومان رسید. اگرچه این سنجه آماری نسبت به روز دوشنبه کاهش ۱۲ درصدی را نشان می‌دهد، اما همچنان در بالای سطح مهم ۱۰ همتی قرار دارد. بررسی روند بازار سرمایه نشان می‌دهد، فراز و فرود نرخ دلار همچنان نقش محرک اصلی را ایفا می‌کند و چشم‌انداز سودآوری صنایع مختلف را برای معامله‌گران جذاب‌تر کرده است.

در جریان دادوستدهای دیروز، نماد «وامید» یکی از مهم‌ترین نقاط تمرکز بازار بود. این سهم که پس از برگزاری مجمع افزایش سرمایه بازگشایی شد، در لحظه کشف قیمت با جهشی حدود ۳۷ درصدی همرا شد و همین رشد اولیه، اثر قابل‌توجهی بر نمایر اصلی گذاشت؛ به‌طوری‌که شاخص کل موقتاً تا محدوده ۳میلیون و ۵۲۷ هزار واحد پیش رفت. با این حال، ماجرا به همین‌جا ختم نشد. کمی پس از پایان معاملات، ناظر بازار ضمن بررسی وضعیت بازگشایی «وامید»، معاملات انجام شده را مورد تأیید نهایی قرار نداد. نتیجه این تصمیم، اصلاح شاخص کل را به دنبال داشت. به طوری‌که رکورد موقت شاخص پس از حذف اثر «وامید»، به ۳میلیون و ۵۰۷ هزار واحد بازگشت. این اتفاق بار دیگر نشان داد که بازگشایی نمادهای بزرگ پس از رویدادهای شرکتی می‌تواند تأثیر لحظه‌ای و بعضاً غیرقطعی بر شاخص داشته باشد و فعالان بازار ناچارند این نوسان‌ها را در تحلیل روزانه خود لحاظ کنند.

دیروز شاخص کل به سقف‌شکنی‌های خود ادامه داد و در ادامه مسیر صعودی هفته‌های اخیر، سرانجام موفق شد وارد کانال ۳میلیون واحدی شود و نقطه عطفی جدید را در تاریخ خود ثبت کند. این صعود که با حمایت افزایش تقاضای حقیقی و رشد قیمت دلار همراه بوده است، باعث شده شاخص کل طی روزهای اخیر به‌طور پیوسته رکوردهای تازه‌ای را به دست آورد. در واقع، بازار سهام پس از عبور از سقف‌های ۳۰۳ و ۳۰۴میلیون واحدی، بدون آنکه با مقاومت‌های جدی روبه‌رو شود، توانست مسیر صعود را ادامه دهد و حالا در محدوده‌ای قرار گرفته که پیش از این هرگز تجربه نکرده بود.افزایش نرخ ارز و تقویت انتظارات تورمی شرکت‌ها، مهم‌ترین عواملی هستند که این موج صعودی را تقویت کرده‌اند.

در کنار این عوامل، افزایش ارزش معاملات و ورود پول تازه‌نسب حقیقی‌ها نیز نشان می‌دهد ریسک‌پذیری سرمایه‌گذاران بیشتر شده است. همچنین عبور شاخص هموزن از سقف‌های پیشین نشان می‌دهد که این رشد، محدود به صنایع بزرگ شاخص‌ساز نبوده و بخش قابل‌توجهی از بدنه بازار نیز در این روند مشارکت داشته است. گفت‌وگوی «دنیای اقتصاد» با کارشناسان بازار سرمایه نشان می‌دهد، تداوم حضور بورس در کانال ۳میلیون واحدی و فتح سقف‌های جدیدتر، بیش از هر چیز به ثبات متغیرهای کلیدی اقتصاد، سیاست‌های ارزی و ورود مستمر پول وابسته است. اکنون پرسشی که مطرح می‌شود، این است که آیا بازار می‌تواند این مسیر پرشتاب را حفظ کند یا نیازمند یک دوره استراحت خواهد بود؟ بسیاری از تحلیلگران روند کوتاه‌مدت بورس را منوط به وضعیت متغیرهای اثرگذار بر بازار به ویژه نرخ دلار آزاد می‌دانند.

بازار سه‌شنبه از لنز آمار

شاخص کل با رشد ۰٫۷۱ درصدی یک سقف تازه ساخت و برای هشتمین

بورس از نگاه تابلوخوانی

بورس تهران بعد از ۸ آذرمه که یک روز با افت ۹ هزار واحد را به همراه داشت، ۸

روز معاملاتی را طی کرد که در آن شاخص کل هر روز رشد قابل‌توجهی را رقم زد. در این ۸ روز شاخص کل در مجموع، بیش از ۲۳۴ هزار واحد رشد به ثبت رساند. به نظر برخی کارشناسان و فعالان بازار سرمایه، بخشی از صعود، یک رشد تورمی بوده و بخش دیگر به دلیل تزریق اخبار مثبت به بازار رقم خورده است.

جاماندگی دلاری بورس

مسعود مهدیان، کارشناس بازار سرمایه به ارزیابی بازار سهام پرداخت و گفت: معاملات سه‌شنبه بورس تهران در ادامه روند صعودی روزهای اخیر، در مدار مثبت دنبال شد. البته شدت نوسانات نسبت به روز دوشنبه کاهش یافت و به‌ویژه در سهام شاخص‌ساز، بازار بیشتر در وضعیت تعادلی قرار داشت. در پایان معاملات، شاخص کل با رشد حدود ۲۴ هزار واحدی از محدوده ۳میلیون و ۵۰۰ هزار واحد عبور کرد. ارزش معاملات نسبت به روز دوشنبه اندکی کاهش یافت و در حدود ۱۲ همت به ثبت رسید. همچنین ورود پول حقیقی در معاملات امروز حدود ۳۰۰میلیارد تومان برآورد شد.

در روزهای اخیر، مجموعه‌ای از اخبار مثبت به بازار تزریق شده است؛ از جمله اعلام تعدیل مثبت شرکت‌های پالایشی در پی مصوبه شورای اقتصاد درباره دستورالعمل نحوه صدور مجوز صادرات نفتی در راستای وصول مطالبات پالایشگاه‌ها، همچنین اثرگذاری نرخ ارز بر عملکرد بانک‌ها و از سوی دیگر، روند افزایشی تورمی در اغلب بازارها از جمله بازار ارز. این عوامل که به‌ویژه برای صنایع دلاری اهمیت بالایی دارند، موجب شد شاخص کل پس از تثبیت و عبور از سقف قبلی، مسیر صعودی خود را ادامه دهد. اکثر بازارها طی ماه‌های اخیر با رشد‌های تورمی مواجه شده‌اند. بورس تهران به لحاظ ارزش دلاری بازار و مؤلفه‌های بنیادی، همچنان در محدوده‌ای حدود ۱۰۰میلیارد دلار قرار دارد و نسبت به سایر بازارها از منظر ارزش‌گذاری، دچار جاماندگی است. از این منظر، همچنان ظرفیت و فضای رشد برای بازار سهام وجود دارد.

با این حال، عواملی که حول اقتصاد کلان کشور و سایر بازارها می‌چرخد و از آن به عنوان ریسک‌های سیستماتیک یاد می‌شود، همچنان بر رفتار سرمایه‌گذاران سایه انداخته است. این موضوع باعث شده بخش زیادی از فعالان بازار با دیدی محتاطانه و کوتاه‌مدت معامله کنند که در نتیجه، نوسانات و هیجانات مقطعی در بورس تهران افزایش می‌یابد. با وجود این شرایط، بازارساز در روزهای اخیر عملکرد قابل‌قبولی داشته و تلاش کرده است با هدایت جریان نقدینگی میان گروه‌های اثرگذار، تعادل بازار را حفظ کند. در همین راستا، سهام کوچک‌تر نیز هم‌راستا با رشد شاخص هموزن وارد مسیر صعودی شدند.

هشدار به معامله‌گران

روزنامه در اقتصاد

شنبه ۰۴ بهمن ماه ۱۴۰۴ • شماره ۸۴۸

www.marzeghtesad.ir

▼ سکوت شورای‌شهر درباره طرح ترافیک

شورای‌شهر تهران نسبت به تصمیم کارگروه اضطرار درخصوص اجرای طرح زوج و فرد از درب منزل و لغو معافیت خودروهای دارای طرح ترافیک سالانه و ماهانه سکوت کرد؛ این در حالی بود که رئیس شورای‌شهر تهران در جلسه علنی روز گذشته با استناد به گزارش سازمان محیط‌زیست، گازوئیل کم‌کیفیت مصرفی در نیروگاه‌ها و صنایع و همچنین خودروهای دیزلی را عامل اصلی آلودگی هوای تهران عنوان کرد.

کارگروه اضطرار آلودگی هوای تهران از ابتدای آذر امسال نسبت به اجرای طرح زوج و فرد از درب منزل با هدف مهار آلودگی هوا اقدام کرد، این تصمیم به همین‌جا ختم نشد و در ادامه از نیمه آذر امسال کارگروه اضطرار اعلام کرد، خودروهایی که به شکل سالانه و ماهانه نسبت به خرید طرح ترافیک اقدام کرده‌اند نیز ملزم به رعایت طرح زوج و فرد بوده و در غیراین‌صورت مشمول جریمه می‌شوند، درحالی‌که شورای‌شهر نهاد بالادست تصویب قوانین مربوط به عوارض طرح ترافیک است، انتظار می‌رفت که اعضای شورای‌شهر در جلسه علنی روز سشنبه هجدهم آذر مساه به این تصمیم کارگروه اضطرار انتقاد کنند، اما چنین نشد و خبری از اعتراض به تضییع حقوق شهروندانی که طرح خریداری کرده‌بودند، در صحن شورا نشد.

البته رئیس شورای‌شهر تهران در این جلسه تاکید کرد: کیفیت پایین گازوئیل مصرفی در نیروگاه‌ها، صنایع و خودروهای دیزلی در بروز آلودگی هوای تهران دخیل است. وی ادامه‌داد: طبق گزارش اعلامی در هفته گذشته متأسفانه میانگین مرگ و میر ناشی از آلودگی از ۱۸۰ نفر به ۲۲۰ نفر افزایش داشته و این اتفاق یک فاجعه عظیم است. اگرچه وزارت نفت ادعای توزیع سوخت باکیفیت را دارد، اما گزارش‌های محیط‌زیستی حاکی از آلودگی قابل‌توجه سوخت‌های دیزلی است.

چمران گفت: وزارت نفت می‌گوید گازوئیل با استاندارد یورو۵ و گوگرد زیر ۵۰ ppm تحویل می‌دهد، اما کارشناسان محیط‌زیست و دانشگاه‌ها می‌گویند واقعیت چیز دیگری است و سوخت گازوئیل بجایلی وزارت نفت بالای ۵۰۰۰ ppm است و آلودگی همچنان باقی است.چمران همچنین تاکید کرد: ما زمانی می‌توانیم آلودگی را به شکل جدی کاهش دهیم که از سوخت پاک استفاده کنیم؛ مترو ن گسترش ندهیم، ناوگان اتوبوسرانی را نوسازی کنیم، اتوبوس‌های برقی و گازسوز وارد کنیم و مصرف سوخت خودروهای شخصی را از بیش از ۱۲ لیستر در ۱۰۰ کیلومتر به زیر ۱۲ لیتر برسانیم (همان‌طور که جناب آقای دکتر پزشکیان توصیه کردند و دنیا هم به آن رسیده‌است) و باید به خودروهای کم‌مصرف و پاک امتیاز ویژه بدهیم. رئیس شورا با اشاره به ضرورت توسعه حمل‌ونقل پاک در پایتخت، از صنعتگران داخلی خواست تا با تولید دوچرخه و موتورسیکلت برقی، به کاهش آلودگی هوای تهران کمک کنند.وی با بیان اینکه ۳۲درصد آلودگی هوای تهران ناشی از موتورسیکلت‌هاست، گفت: اخیراً فیلمی مشاهده کردم که در آن دوچرخه برقی با روش «تولید بدون کارخانه» و با استفاده از ظرفیتهای پرکننده تولید، مونتاژ و عرضه می‌شد. این یک الگوی قابل تأمل است، این کار بسیار خوبی است.چمران افزود: می‌توانیم بهجای جولان موتورسیکلت‌های آلپاینده، از دوچرخه برقی که هم کم‌خطرتر، هم سادتر و هم کم‌اا پاک است، استفاده کنیم. این قطعا به نفع شهر و سلامت مردم خواهد بود.

رئیس شورای‌شهر تهران خطاب به سازندگان موتورسیکلت در کشور گفت: بهجای رقابت سنتی و تبلیغات پر هزینه، بخشی از این منابع را به سمت تولید موتورسیکلت برقی سوق دهید. قطعا شورا و شهرداری تهران از این امر حمایت می‌کنند و برنامه‌های تشویقی برای آن پیش‌بینی خواهند کرد. وی تاکید کرد: از دولت نیز می‌خواهیم در این زمینه همکاری کرده و سیاست‌های حمایتی اتخاذ کند. اگر صنعتگران یا به میدان بگذارند، ما آماده حمایت از آنها هستیم.

■ ■ ■

▼ وزن صادراتی منطقه ویژه خلیج‌فارس بر اساس آمار منتشر شده، شرکت‌های مستقر در این منطقه توانسته‌اند به‌رغم تحریم‌ها، محدودیت‌های جهانی و نوسانات بازار، روندی صعودی در تولید و صادرات محصولات خود حفظ کنند و نقش موثری در توسعه محصوлаты صادرات غیرنفتی کشور ایفا کنند که در این زمینه عملکرد شرکت‌های فولادی مستقر در منطقه همچون فولاد هرمزگان، مادکوش، صبا فولاد خلیج فارس و فولاد کوه جنوب کیش برجسته بوده است.

محمدرضا پیر حسینیلو، مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس گفت: در این منطقه با پشتیبانی هم‌جانیه امیدورو، همراهی شرکت‌های مستقر و مسئولان محلی، پروژه‌های متعددی در حوزه زیرساخت، انرژی و لجستیک به مرحله اجرا رسید که تاثیر مستقیمی در افزایش ظرفیت تولید و رشد کسبایفه صادرات این منطقه داشت. این نقش‌محوری این منطقه در توسعه صادرات غیرنفتی کشور را برجسته دانست و افزود: این موفقیت، حاصل عزم جدی و برنامه‌ریزی دقیق در شرایطی است که جهان با چالش‌های متعدد اقتصادی و محدودیت‌های تجاری مواجه بوده است. براساس آمارهای رسمی منتشر شده، ارزش صادرات منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس در سال گذشته به رقم چشم‌گیر یکمیلیارد و ۴۹۴میلیون و ۹۸۲ هزار دلار رسید. این حجم از صادرات، عمدتا شامل محصولات استراتژیک فولادی، آلومینیومی،

سیگنال رکود از بخش ساختمان

ک پیتا حسن پور – تولید بخش ساختمان در نیمه اول امسال ۰.۸درصد کاهش یافت؛ مرحله اصلی این رشد منفی، در تابستان رقم خورد.

تولید بخش ساختمان در نیمه اول امسال ۰.۸ درصد کاهش یافت؛ مرحله اصلی این رشد منفی، در تابستان رقم خورد، به‌طوری‌که ارزش افزوده این بخش در فصل «جنگ و آتش‌بس»، ۱.۸درصد نسبت به تابستان سال گذشته افت پیدا کرد. قرار بود طبق هدف برنامه هفتم، تولید ساختمان سالی ۹درصد رشد کند؛ اما سال گذشته به‌عنوان سال اول، این بخش فقط ۵.۵درصد رشد مثبت را تجربه کرد و امسال نیز تا اینجا، نمره منفی به ثبت رسیده است. گزارش نظارتی «ناظران اجرایی برنامه هفتم» درباره علت مردودی بخش ساختمان در «رشد هدف، سکوت کرده است و در عین حال، علت تیراز پایین ساختمان‌سازی در کشور را «عدم مشارکت بخش خصوصی» می‌داند؛ یک نتیجه‌گیری کاملاً نادرست از «واقعیت بازار مسکن و ساختمان». بررسی‌های «دنیای‌اقتصاد» نشان می‌دهد، بخش ساختمان از سال ۹۸ به بعد، «سرمایه‌گریز» شد. بروز ریسک‌های اقتصادی و سیاسی در مسیر فعالیت‌های اقتصادی مولد به همراه «رکود خرید» تولید بخش ساختمان را به‌طور متوسط سالانه بیش‌از ۶ درصد کاهش داد. کارنامه تولید این بخش در ۵.۵سال گذشته نیز رشد منفی ۰.۱درصد را نشان می‌دهد. بخش خصوصی برخلاف تحلیل دولتی، دست از «مشارکت» نکشیده، بلکه توان «مشارکت برای سرمایه‌گذاری» را از دست داده است.

سیگنال رکود از بخش ساختمان

فرید قدیری: عده‌های چاپ‌شده در کارنامه سال‌اول برنامه هفتم، برای بخش مسکن و ساختمان در ۱۴۰۳، سرگیجه‌آور است؛ از یک‌طرف برای تحقق «نوسازی بافت‌فروسة» ۱۰۰درصد، عدم‌شدت صنعتی ساختمان ۱۶۰درصد و حتی میزان تحقق مسکن‌سازی دولتی ۵۸درصد در گزارش نظارتی، درج شده‌است که اوضاع را مثبت و قابل‌ضایت توصیف می‌کند اما از طرف دیگر، درحالی‌که قرار بود طبق این برنامه، بخش ساختمان در سال گذشته ۹درصد رشد کند، فقط نیم‌درصد رشد کرد و ۹۴.۵درصد «ترخ رشد هدف بخش» محقق نشد.

در کنار گزارش نظارتی از «ناظران اجرایی برنامه هفتم» که توسط دولت تهیه شده‌است و حدود ۲۰ صفحه از این کتاب ۳۷۰ صفحه‌ای، به بخش مسکن و ساختمان اختصاص دارد، آمار جدید مرکز آمار ایران نیز در آخرین وضعیت رشد اقتصاد ایران نشان می‌دهد؛ بخش ساختمان در نیمه اول امسال نه‌تنها همان رشد مثبت بسیار محدود سال‌گذشته را تجربه نکرد که ارزش‌افزوده این بخش ۰.۸درصد کاهش پیدا کرد؛ رشد منفی، بخش زیادی از این رشد منفی ناشی از «تفاوت‌ات تابستان امسال» بوده‌است؛ رشد بخش ساختمان در تابستان منفی ۱.۷درصد شد.

هوشمندسازی بنادر قشم

دهه ۱۴۰۰ تاکنون، به‌طور متوسط رشد منفی ۰.۱درصد را تجربه کرده‌است. هر چند در سال ۱۴۰۲، این بخش ۳.۶درصد رشد کرد اما در مابقی سال‌ها، شرایط «رکودی» بوده‌است. آن سال را می‌توان ناشی از فعالیت‌های ساختمانی طرح مسکن ملی دانست؛ فارغ از آن طرح که «فضای گلخانه‌ای» برای معدود سازنده‌ها ایجاد کرده، در کلیت بازار ساختمان، ترکیب ریسک‌ها، جلوی رشد مثبت را گرفته است. در شرایط «اوج ریسک غیراقتصادی» در تابستان امسال، بخش خصوصی فعال در صنعت ساختمان، مجبور شد در فضای نااطمینانی، ادامه سرمایه‌گذاری‌اش را «متوقف» یا «بسیار محدود» کند. این موضوع خود را روی رشد بخش ساختمان در تابستان به شکل منفی ۱.۷درصد نشان‌داد.

کارشناسان صنعت ساختمان، «چشم‌انداز رشد» در این بخش را «تأمیدکننده» و شبیه «سال‌های اخیر» توصیف می‌کنند. علت این پیش‌بینی، شرایطی است که در آن، «امکان مشاهده علامت بهبود از بیرون بخش ساختمان» وجود ندارد. یکی از مهم‌ترین مواردی که به شکل غیرمستقیم روی «رکود ساختمان» اثر می‌گذارد، «انترازی‌ها» است. بخش قابل‌توجهی از کارخانه‌های تولید مصالح ساختمانی در تابستان امسال با قطعی یا کمبود آب و برق روبه‌رو شدند، این وضعیت در زمستان به شکل کمبود گاز و در سال‌آینده نیز با همین سیکل، تکرار می‌شود. نتیجه آن، شارژ تورم تولید ساختمان است که ریسک اقتصادی مستقیم برای فعالان این بخش به‌حساب می‌آید. طی یک‌سال گذشته، نرخ رشد قیمت تمام‌شده ساخت مسکن دست‌کم ۲برابر نرخ رشد قیمت فروش مسکن بوده‌است. این عدم‌تعادل بین بهای تمام‌شده و بهای فروش، سرمایه‌گذاران را از مدار تولید خارج کرده‌است.

گردن بخش خصوصی نیندازید

یک‌سال از قانون برنامه هفتم توسعه کشور گذشت. قانونی که به‌رغم برخی انتقادهای موجود؛ بخش خصوصی به‌ویژه در حوزه مسکن آن‌هم ذی‌نفع اصلی آن در «انجمن صنعت ساختمان»، با آن موافق بود و معتقد بود که اگر همین «برنامه» به‌درستی اجرا شود، می‌تواند راهگشا باشد. بارها تکرار کردیم که یکی از نقاط برجسته این قانون تصویب مجتمع‌های ترکیبی بود (اگرچه نسبت ارائه‌شده، چندان هم با هدف و استراتژی قانون همخوانی ندارد). با این حال توسعه‌گران امیدوار بودند که با تصویب قانون ترکیبی، سرمایه‌گذاران بزرگ تشویق به سرمایه‌گذاری در ساخت مجتمع‌های ترکیبی در قالب ساخت هتل (مسکونی، تجاری، هتل و اداری) شوند که هم هزینه‌های ساخت هتل با اتکا به تجاری‌سازی، بدون نیاز به وام بانکی و فشار بر سیستم مالی کشور تأمین شود و هم ساخت هتل و مسکونی رونق بگیرد. اما همیشه قانون خوب کارساز نیست، مدیریت لایق هوشمندانه توام با شجاعت در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌هاست که می‌تواند موجب حرکت سریع پروژه‌ها شود که در این‌باره اتفاق نیفتاد. چنه ماه از نخستین سال تصویب برنامه هفتم گذشت، اما در استان‌ها همه منتظر آپین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها از مرکز بودند. مرکز هم درگیر تشکیل جلسات بود که اگر قانونی به‌نام ترکیبی در برنامه هفتم توسعه گنجانده شد، نسبت هتل، تجاری و مسکونی را چگونه تعیین کند.

این در حالی است که سایر قوانین مربوط به حوزه مسکن تا مرحله صدور آپین‌نامه‌ها بالاتکلیف بودند، پس از صدور آپین‌نامه‌ها هم روند اداری کهنه مانع از سرعت در انجام کارها بود. بلندمرتبه‌سازی‌ها همچنان از استان منتظر نظر مرکز بودند و این در حالی بود که در همان استان پروسه طولانی اظهارنظر همه ادارات از استانداری گرفته تا محیط‌زیست و شورای محل باید کسب می‌شد که تمام سازندگان بزرگ با این روندهای طولانی و دست و پاگیر آشنا هستند و قصد اطاله‌کلام در این یادداشت نیست. حال بعد از یک‌سال نوبت به ارزیابی عملکرد یکساله در قبال برنامه هفتم توسعه رسیده‌است. سازمان برنامه‌وودجه توسط ناظران اجرایی به کم و کاستی‌های برنامه پرداخته تا هر جا ضعف عملکردی وجود داشته به آن رسیدگی کنند.

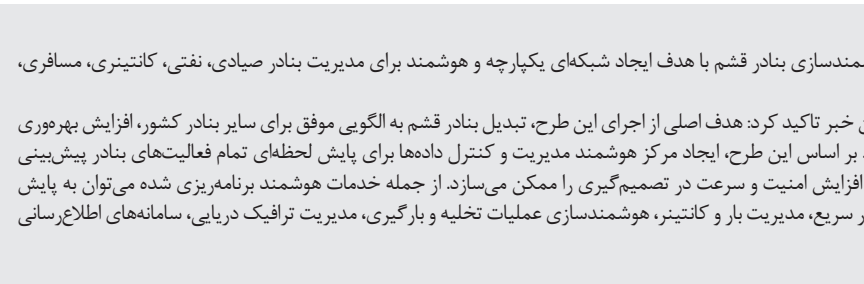
همچنانکه در سال‌های دور تاکنون به آن عادت کرده‌ایم همیشه در ارزیابی‌های این چنین مقصر بخش خصوصی است. چنانکه در بررسی عملکرد حوزه مسکن، قصور به سرانجام نرسیدن اهداف برنامه هفتم نسبت به عدم‌همکاری بخش خصوصی شناخته شده‌است. گزارشی که در آن همه ناظران وابسته به دولت و دستگاه‌های اجرایی هستند و ذی‌نفعان اصلی، در تهیه آن نقشی ندارند تا از دستگاه‌های دولتی سوال کنند که همیشه گفته شده‌است که سرمایه ترسو است و نیاز به امنیت دارد، آیا امنیت کافی برای سرمایه‌گذار وجود داشته‌است؟ یا اینکه نتوانسته‌اید امنیت کافی را تأمین کنید؟ بارها گفته‌شده که روند طولانی صدور مجوزها دست و پاگیر است. آیا دولت و دستگاه‌های اجرایی برای کوتاه‌کردن روند صدور مجوزها تلاش لازم را داشته‌اند؟ یا صدور مجوزها همچنان چون سد محکمی دربرابر توسعه‌گران قرار دارد. بارها گفته‌شده دولت و نهادهای اجرایی صرفاً باید نقش رگولآوری و نظارتی داشته‌باشند و به‌عنوان رقیب دربرابر بخش خصوصی قرار نگیرند. آیا نهادهای دخیل در فعالیت‌های ساخت‌وساز و فعالیت‌های اقتصادی کارها را به بخش خصوصی سپرده‌اند یا همچنان پیش‌شانزد؟

بارها گفته‌شده دولت باید توسعه‌گران بااهلیت و متخصص را در قانون به رسمیت بشناسد، تا توسعه‌گران به‌مثابه تمام کشورهای دنیا کارها را بر عهده گیرند و دولت‌ها بهجای بیمه‌انکاران یا توسعه‌گران طرف گفت‌وگو باشند، آیا دولت و دستگاه‌های اجرایی و قانون‌گذاری توسعه‌گران را قانوناً به رسمیت شناخته و چارچوب قانون آن را مشخص کرده‌اند؟ یا همچنان توسعه‌گران از اجرای پروژه‌های بزرگ کنلر گذاشته می‌شوند؟ آیا بانک‌ها و نهادهای مالی نقش اساسی خود را در حوزه مسکن اجرا کرده‌اند یا همچنان از آن سر باز می‌زنند؟ از این باب بسیار می‌توان نوشت؛ اما سینه ما در بخش خصوصی مخزن اسرار است، چنانکه در مخزن‌الاسرار آمده است: آنچه چون نقش تو بنمود راست/ خود شکن، آینه شکستن خطاست.

مبادله، مقدم بر تولید است

بخش خصوصی برخلاف بخش دولتی، با نگاه به «بازار فروش»، نسبت به سرمایه‌گذاری اقدام می‌کند؛ مثلاً در پروژه‌های مسکن حمایتی دولتی در سال‌های گذشته، «تولید بدون‌توجه به کشت تقاضا»، اولویت شمار.دیک دولت بود. نتیجه آن نگاه باعث شد، سازنده‌ها سال‌ها معطل بمانند تا ثبت‌نام‌ها و پرداخت آورده نقدی افراد کامل شود تا امکان پیشبرد پروژه‌ها و تکمیل ساختمان‌ها فراهم شود. در بخش خصوصی، اما مبادله مقدم بر تولید است. اول باید بازاری برای فروش باشد و قابل‌پیش‌بینی باشد، بعد تولید کند، بنابراین درباره اینکه، در گزارش نظارتی عملکرد سال‌اول برنامه هفتم، علت محقق‌نشدن هدف تولید مسکن توسط بخش خصوصی، «عدم‌مشارکت بخش خصوصی» اعلام‌شد، شاید تفاوت نگاه دولت و بخش خصوصی به مساله تولید باشد.

دولت چون عمدتاً بدون‌توجه به موضوع تقدم مبادله بر تولید، پروژه تعریف می‌کند و پروژه‌ها مدت‌ها بی‌سرانجام متوقف می‌مانند، انتظار دارد بخش خصوصی هم همین کار را انجام دهد.

کم‌توجهی به دستور رئیس‌جمهور

به منظور توسعه اقتصاد دریامحور و ارتقای مدیریت بندری، طرح جامع هوشمندسازی بنادر قشم با هدف ایجاد شبکه‌ای یکپارچه و هوشمند برای مدیریت بنادر صیادی، نفتی، کانتینری، مسافری، تفریحی، ورزشی تجاری و بیوتکنولوژی دریایی دراین منطقه آزاد آغاز شد. فریدون گاییبی، مدیرعامل شهر هوشمند دریایی منطقه آزاد قشم، با اعلام این خبر تاکید کرد: هدف اصلی از اجرای این طرح، تبدیل بنادر قشم به الگویی موفق برای سایر بنادر کشور، افزایش بهره‌وری عملیات، کاهش هزینه‌ها و دستیابی به توسعه پایدار در حمل‌ونقل دریایی است. بر اساس این طرح، ایجاد مرکز هوشمند مدیریت و کنترل داده‌ها برای پایش لحظاتی تمام فعالیت‌های بنادر پیش‌بینی شده است.این مرکز با رویکرد تحلیل داده‌های عملیاتی، بهبود کیفیت خدمات، افزایش امنیت و سرعت در تصمیم‌گیری را ممکن می‌سازد. از جمله خدمات هوشمند برنام‌ریزی شده می‌توان به پایش صید، ردیابی شناورها، مدیریت ایمنی و امداد، کنترل مخازن، سیستم‌های هشدار سریع، مدیریت بار و کانتینر، هوشمندسازی عملیات تخلیه و بارگیری، مدیریت ترافیک دریایی، سامانه‌های اطلاع‌رسانی مسافران و مدیریت پهلوگیری قایق‌های تفریحی اشاره کرد.

کلان برنامه تکلیف شده و در حال پیگیری است.

افزایش ایمنی در بخش معدن

زارعی در رابطه با اقدامات وزارت صمت در حوزه کاهش سوانح معدنی گفت: وزارت صمت در حوزه زیرساخت، نظارت و ساختار اقداماتی را انجام داده است. مجموعه اقدامات در این سه حوزه سبب شده تا شاهد کاهش تلفات در معادن باشیم. زارعی در مورد بسته حمایتی دولت از صنایع نیز گفت: بسته حمایتی از صنایع یک ماه مهلت داشت، اما با یک اشکال در فرآیند ابلاغ مواجه شد. بحث تمدید این مصوبه به کمیسیون زیربنایی دولت ارسال و جلسات تخصصی در این زمینه برگزار شده است. در جلسه آخر کمیسیون اقتصاد، تمدید حاددهای از مصوبه حمایتی تصویب شده است که در مرحله طرح در جلسه هیات وزیران قرار دارد.

سه‌م ۲۲درصدی معدن از سوخت

مهدی حمیدی، مدیرکل دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صمت نیز در این نشست خبری بیان کرد: وزارت صمت الگوی مصرف سوخت را برای انواع معدنی ایجاد کرده است. بر همین اساس میزان مصرف سوخت ۰.۹ لیتر به ازای هر تن تولید مواد معدنی محاسبه شده است. بخش معدن صرفاً ۲درصد از کل گازوئیل کشور را مصرف می‌کند. اما آورده فوق‌العاده‌ای دارد. یارانه‌ای که در سال ۱۴۰۲ از حوزه سوخت به بخش معدن ارائه شده است، ۴۰ همت بوده است. اما درآمدهای دولت بابت حقوق دولتی، حق انتفاع و مالیات عدد ۳۰۸ همتی را نشان می‌دهد.

به گفته حمیدی، بحث معارضین محلی و معارضین دستگاه‌های اجرایی چالش بزرگی برای بخش معدن است و به مانی برای برنامه‌های توسعه‌ای این بخش به ویژه بخش اکتشاف تبدیل شده است که باید تدابیری برای این موضوع اندیشیده شود. او تاکید کرد که وزارت صمت تلاش کرده با برگزاری کمیته‌های تعامل در سطح معاون وزیر این موارد را با همکاری دستگاه‌های مختلف مانند محیط زیست و سازمان انرژی اتمی حل کند. تلاش بر این است که ارتباط‌گیری با شورای محل و روستا بر اساس تکالیف اجتماعی به تعامل

♥ پرداخت مابه التفاوت قیمت بنزین به تاکسی‌های اینترنتی

مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اعلام اینکه مابه التفاوت قیمت بنزین در طرح جدید به‌صورت ماهانه به تاکسی‌های اینترنتی پرداخت می‌شود، گفت: سهمیه اعتباری تاکسی‌های اینترنتی پس از تقاطع گیری و صحت سنجی اطلاعات از سوی وزارت کشور به سازمان هدمفندی بارانه‌ها برای واریز به‌حساب رانندگان ارسال می‌شود. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، عباس باصفا با بررسی جزئیات مصوبه نرخ سوم بنزین و تنوع سسبد سوخت اظهار کرد: هم‌اکنون ۲۵میلیون کارت سوخت برای خودروهای شخصی و سواری و ۶میلیون کارت سوخت برای موتورسیکلت‌ها وجود دارد و در مجموع از ۳۱میلیون کارت هوشمند سوخت، ۵۵میلیون کارت سوخت دارای تراکش فعال هستند.

وی با اشاره به اینکه استفاده از نرخ اول کارت‌های شخصی تقریباً ۸۰درصد است و از نرخ دوم هم کمتر استفاده می‌شود، به طوری که استفاده از کارت آزاد جایگاه بیشتر از استفاده از نرخ دوم کارت شخصی سوخت است، افزود: پس از مصوبه هیات‌وزیران مبنی‌بر افزایش قیمت بنزین کارت سوخت جایگاه‌داران، ظرفیت تولید کارت سوخت سه‌برابر افزایش‌یافته‌است، به طوری که از ۱۲هزار کارت سوختی که تا پیش از این روزانه درخواست می‌شد، امروز به درخواست ۳۶هزار کارت در روز رسیده‌ایم. باصفا با بیان اینکه تا پیش از این تاکسی‌ها ۲۹۰ لیتر سهمیه می‌گرفتند، تصریح کرد: با اجرای این طرح، سهمیه نرخ دوم نصف و به ۵۰درصد کاهش می‌یابد، یعنی اگر خودروی تا امروز ۲۰۰ لیتر دریافت می‌کرد بعد از این مصوبه به ۱۵۰ لیتر می‌رسد.

وی ادامه‌داد: تعداد کارت سوخت خودروهای تاکسی تقریباً ۲۳هزار، خودروهای دولتی ۱۸۰هزار، سواری ۲۱میلیون، موتورسیکلت ۶میلیون، وانت ۲میلیون و ۶۴۳هزار و خودروی دیگر نیز مانند خودروهای خارجی یکمیلیون و خودروهای مناطق آزاد نیز ۱۰۰هزار عدد است. در این میان ۶۵۰هزار خودروی وارداتی در کشور به محض اجرای مصوبه سوختشان قطع می‌شود. مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به اینکه تا امروز کارت سوخت برای VIN خودرو صادر می‌شد، گفت: اگر مالکی بیش از یک خودرو به‌نام داشته‌باشد، باید در سایتی که طراحی‌شده، خودرو خود را انتخاب و سهمیه یارانه‌ای را تأیید کند و خودروهای دیگر کارت سوختشان ابطال می‌شود. برای خودروهای دیگر، مجدداً درخواست کارت هوشمند سوخت می‌دهند و کارت سوخت ماهانه ۱۶۰ لیتر با نرخ ۵هزارتومانی صادر می‌شود. باصفا با بیان اینکه تحت هیچ‌شرایطی امکان انتقال سوخت به کارت دیگر وجود ندارد و مانند گذشته می‌توان ۳۶۰ لیتر از سهمیه نرخ اول را در کارت سوخت ذخیره کرد، اظهار کرد: اگرچه سهمیه با نرخ اول و دوم برای خودروهای نوشماره طبق مصوبه ابلاغ‌شده از زمان اجرا حذف می‌شود، اما برای خودروهای دست‌دومی که ردوبدل می‌شوند هیچ تغییری در سهمیه سوخت ایجاد نمی‌شود. وی با تأکید بر این نکته که هنگام انتقال خودرو، هویت مالک جدید بر اساس شناسنامه‌ای وسیله نقلیه(VIN) بررسی می‌شود، اعلام کرد: این موضوع ارتباطی به‌دام ثبت‌شده روی کارت سوخت ندارد، به‌همین‌دلیل در صورتی‌که فردی مالک خودرو باشد، حتی اگر نام شخص دیگری روی کارت سوخت درج‌شده باشد، نیازی به تعویض کارت سوخت وجود ندارد.

باصفا همچنین درباره سازوکار پرداخت اعتباری مابه التفاوت نرخ دوم و سوم یی ۳هزارتومانی و ۵هزارتومانی تاکسی‌های اینترنتی گفت: سهمیه اعتباری‌ریالی تاکسی‌های اینترنتی پس از تقاطع گیری و صحت سنجی اطلاعات ازسوی وزارت کشور به‌سازمان هدمفندی بارانه‌ها برای واریز به‌حساب رانندگان ارسال می‌شود. وی با تأکید بر اینکه اگر بخواهیم نرخ سوم را شارژ کنیم، بعضی از این کارت‌ها ممکن است کارت مهاجر شوند و قاچاق صورت گیرد، تصریح کرد: از سوی دیگر، طبق قانون بودجه، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی مکلف است ۹۵درصد سوخت خودروی با کارت شخصی صورت گیرد و فقط ۵درصد با کارت جایگاه انجام شود.

به گفته مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، هر کارت اضطراری جایگاه روزانه ۲۵۵ تراکش می‌تواند انجام دهد و کمبودی در زمینه کارت سوخت جایگاه ندارد. باصفا درباره انتقالت سهمیه سوخت به کارت بانکی گفت: اسفند پارسال، وزارت نفت نشتی در زمینه انتقال سهمیه به‌کارت عابر شخص داشت که نتایج خوبی به‌دست آمد و منتظر ابلاغ آن هستیم و مشکلی از این‌رو نداریم.

حدود ۴حلقه چاه جدید دیگر در قالب طرح حفاری درون‌میدانی به بهره‌برداری برسد که با احتساب این چاه‌ها، مقدار افزایش برداشت از پارس‌جنوبی درمجموع به حدود ۳۰میلیون مترمکعب در روز می‌رسد. پاک‌نژاد با اشاره به برودت هوا و سرمای شدید در نقاط کشور و افزایش مصرف گاز در بخش‌های مختلف در روزهای اخیر گفت: خوشبختانه در همین شرایط، رکورد جدیدی در میدان‌گازی پارس‌جنوبی ثبت شد و مقدار برداشت گاز از این میدان به حدود ۲۵میلیون مترمکعب در روز رسید.

حالا بعد از حدود دو هفته از این سخنان، حمید بوره، مدیرعامل شرکت ملی نفت در جریان بازدید از منطقه پارس جنوبی گفت: برداشت گاز میدان پارس جنوبی امروز به ۲۲۷میلیون مترمکعب رسیده که این رقم بی‌سابقه است. وی با اشاره به افزایش ظرفیت تولید نفت و گاز کشور تصریح کرد: با توجه به اقدام‌هایی که برای تأمین دکل و حفاری‌های جدید در پیش است، امیدواریم بتوانیم تولید انرژی کشور را برای سال‌های آینده تضمین کنیم. به گزارش شرکت نفت و گاز پارس، تورج دهقانی چهارشنبه (یکم بهمن) در نشست مدیران ارشد شرکت‌های نفت، گاز و پتروشیمی پارس جنوبی نیز با تشریح فعالیت‌های تولیدی و در حال اجرای این شرکت به‌منظور ایجاد ظرفیت‌های جدید تولید گاز کشور اظهار کرد: تا پایان امسال با تکمیل چاه‌های جدید، میزان ظرفیت‌سازی برداشت گاز پارس‌جنوبی در دولت چهاردهم از ۳۰میلیون مترمکعب فراتر می‌رود.

وی با بیان اینکه شرکت نفت و گاز پارس بزرگ‌ترین شرکت توسعه‌ای و تولیدی کشور با بیشترین حجم سرمایه‌گذاری در توسعه طرح‌های گازی است، تصریح کرد: تلاش‌های همکاران این شرکت به‌ویژه در بخش سکوهای گازی پارس‌جنوبی، معادل سالانه حدود ۰۰۰میلیارد دلار درآمد برای کشور به‌همراه دارد که این ارزش‌آفرینی در نوع خود بی‌نظیر است و افزون بر دستاوردهای مالی و تأمین انرژی، تجارب ارزشمندی را نیز برای تقویت توانمندی‌های ساخت داخل ایجادکرده است.

افزایش دکل‌های حفاری در پارس جنوبی

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس با بیان اینکه ظرف ۱۵ ماه گذشته تمرکز این شرکت بر روی تولیدی‌کردن چاه‌های نیمه‌کاره قرار گرفته‌است، گفت: با توجه به ضرورت تسریع در تولیدی‌شدن این چاه‌ها با وجود محدودیت‌های منابع مالی، در مدت زمان یادشده حدود ۲۵میلیون مترمکعب ظرفیت برداشت پایدار روزانه ایجاد شده‌است، درحالی که در مجموع سه سال گذشته مطابق امارهای موجود، ۱۱میلیون مترمکعب به تولید این میدان افزوده شده‌است.

دهقانی به ارتقای ناوگان حفاری در میدان پارس‌جنوبی نیز اشاره کرد و افزود: در این‌مدت، تعداد دستگاه‌های حفاری فعال از چهار دکل با افزایشی قابل‌توجه، به ۱۰ دکل حفاری رسیده‌است. وی با بیان اینکه تکالیف این شرکت محدود به طرح‌های پارس‌جنوبی نیست و دیگر میدان‌گازی نیز در دستور توسعه قرار دارند، اظهار کرد: در بخش طرح‌های در دست اجرا، پروژه ساخت تأسیسات گازی طرح بال در دست اقدام است، به‌طوری‌که جکت این طرح نصب و حفاری در این میدان آغاز شده‌است.

آغاز حفاری چاه‌های فرزاد: اوایل ۱۴۰۵

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس با یادآوری نصب جکت سکوی ۱۱ آلفا در ماه گذشته بیان کرد: بلوک گازی فاز ۱۱ پارس‌جنوبی در نقطه مرزی میدان مشترک پارس‌جنوبی ایران دارد و باتوجه به ضرورت افزایش برداشت در این بخش، بهره‌برداری از موقعیت ۱۱ آلفا به‌صورت جدی درحال پیگیری است و به‌زودی عملیات استقرار دکل حفاری برای حفر چاه‌های این موقعیت در میدان‌گازی پارس‌جنوبی تکمیل می‌شود.

دهقانی به برنامه‌های اجرایی طرح توسعه «فرزاد بی» نیز اشاره کرد و افزود: این میدان‌گازی که با کشور عربستان مشترک است، در سال‌های گذشته معطل مانده‌بود اما باتوجه به اقدام‌های در حال انجام، جکت دریایی آن امسال نصب و حفاری چاه‌ها نیز از اوایل سال آینده آغاز می‌شود. وی با تأکید بر ضرورت مقابله با افت فشار پارس‌جنوبی، تصریح کرد: حفر چاه‌های درون‌میدانی و طرح فشارافزایی از جمله راهکارهای مدنظر در این حوزه است که در این راستا فازنخست پروژه حفاری چاه‌های درون‌میدانی درحال اجراست و ششمین حلقه چاه آن به بهره‌برداری رسیده و مطابق برنامه، تا دو ماه آینده دو حلقه چاه دیگر نیز تکمیل می‌شود.

طرح فشارافزایی، نیازمند تأمین سرمایه قابل‌توجه

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس با بیان اینکه طرح فشارافزایی نیازمند تأمین سرمایه قابل‌توجه است، اظهار کرد: مراحل نهایی مهندسی این طرح هم‌اکنون در حال پیگیری است و پس از صدور مجوزهای لازم، طرح وارد سفارش‌گذاری کالا و مراحل اجرایی می‌شود. دهقانی به آخرین وضع فاز۱۴ پارس‌جنوبی اشاره کرد و گفت: در جریان حمله رژیم صهیونیستی، یکی از واحدهای شیرین‌سازی گاز پالایشگاه از مدار خارج شد. دو واحد دیگر نیز دچار آسیب‌دیدگی شدند که بلافاصله با تلاش‌های شبانه‌روزی کارکنان اجرایی و نظارت مستمر مدیریتی، طی ۱۰ روز پس از پایان جنگ ۱۲روزه، به مدار بازگشتند.

آلترناتیو ارزان طرح فشارافزایی

۵ لایلا جلیوند - مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران از ثبت رکورد برداشت روزانه ۷۲۷میلیون مترمکعب گاز از میدان مشترک پارس جنوبی خبر داده‌است.

این رقم ۲۵میلیون مترمکعب بیشتر از زمان آغاز به‌کار دولت جدید است و مطابق گفته مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس در ظرف ۱۵ ماه و با تمرکز بر تولیدی‌کردن چاه‌های نیمه‌کاره حاصل شده‌است. بهنظر می‌رسد با توجه به محدودیت در تأمین سرمایه عظیم طرح فشار افزایی، سیاست فعلی بیشتر متمرکز بر «تسریع در تولیدی‌شدن این چاه‌ها» و «ایجاد چاه‌های درون میدانی» باشد.

به گزارش «دنیایاقتصاد» میدان‌گازی پارس جنوبی سستون اصلی انرژی کشور محسوب می‌شود و این میدان مشترک با قطر بیش از ۸۰درصد گاز ایران را تأمین می‌کند، بااین‌حال منبع عظیم پارس اکنون با مشکل افت تدریجی فشار مواجه شده و از همین‌رو تسریع در عملیات فشارافزایی به یک خواسته همگانی تبدیل شده‌است. سال‌گذشته قراردادهای بیمتاکاری پروژه فشارافزایی امضا شد، ولی با این‌حال همچنان خبری از اجرایی‌شدن آن نیست و انتظار که گفته می‌شود این پروژه عظیم با کمبود سرمایه روبه‌رو است.

هرچند اگر مرحله اول عملیات هم اجرا شود، چندسال تا برداشت نهایی آن زمان می‌برد، از همین‌رو یکی از برنامه‌های قابل‌اجرا برای تداوم تولید در میدان‌گازی پارس جنوبی افزایش چاه‌های درون‌میدانی است که با توجه به اخبارهای اخیر بهنظر می‌رسد مدیران نفتی فعلی با «هدف حفظ و نگهداشت تولید گاز در میدان پارس» این سیاست را پیگیری می‌کنند و به موفقیت‌هایی هم در زمینه افزایش تولید گاز رسیده‌اند؛ موضوعی که وزیر نفت دو هفته پیش در ۱۵ دی ماه به آن اشاره کرده‌بود. محسن پاک‌نژاد با اشاره به اینکه در طول حدود ۱۴ ماه گذشته بهممت کارکنان شرکت نفت و گاز پارس، ۱۳حلقه چاه جدید در میدان پارس‌جنوبی حفاری‌شده که حدود ۲۲میلیون مترمکعب در روز به برداشت گاز خام کشور افزوده است، گفت: این مقدار افزایش برداشت با توجه به شرایط ناترازی انرژی که با آن مواجه هستیم، عدد قابل‌توجهی ارزیابی می‌شود. وزیر نفت ادامه‌داد: بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، پیش‌بینی می‌شود تا پایان امسال (ظرف دو ماه و نیم آینده)

مسکو؛ مصمم

به بقادر بازار انرژی

بازار جهانی نفت این روزها بیش از آنکه اسیر شوک‌های ژئوپلیتیک باشد، زیر فشار یک نگرانی قدیمی و پرقدرت نفس می‌کشد: مازاد عرضه؛ کابوسی تکرارشونده که حالا بار دیگر به عامل اصلی جهت‌دهی قیمت‌ها تبدیل شده‌است. به گزارش تارنمای tradingeconomics و تا لحظه تنظیم این گزارش، قیمت شاخص برنت که روز سه‌شنبه (۹ دسامبر) حدود ۲۴دلار و ۰۰سنت در هر بشکه معامله شد، عملاً در محدوده‌ای کم‌نوسان و شکننده گرفتار مانده‌است؛ محدوده‌ای که نه توان صعود دارد و نه انگیزه کافی برای سقوط.معامله‌گران این وضعیت را «انتظار پراضطراب» می‌نامند؛ فضایی مآلود که در آن بازار میان اخبار سیاسی و واقعیت سخت ترازوی عرضه و تقاضا معلق نمانده‌اند؛ بر وزنه سنگین برای انتشار گزارش‌های تازه آژانس بین‌المللی انرژی(IEA) و تصمیم‌های اوپک‌پلاس که می‌توانند مسیر بازار را بازتعریف کنند و همزمان چشم دوختن به سرنوشت جنگ اوکراین، آینده صادرات روسیه و نقشی که بازگشت یا حذف نفت مسکو می‌تواند در معادلات انرژی جهان ایفا کند؛ مجموعه‌ای از متغیرها که درهم‌تنیدگی آنها، بازار نفت را بیش از هر زمان دیگری محتاط، کم‌جان و مردود کرده‌است. افت ۲درصدی قیمت‌ها در ابتدای هفته و تداوم کاهش خفیف در معاملات روز سه‌شنبه، نشانه‌ای روشن از تغییر نگاه بازار است. این‌بار نه تهدیدهای ژئوپلیتیک، نه تنش‌های میان آمریکا و ونزوئلا و نه حتی بن‌بست مذاکرات صلح اوکراین، هیچ‌کدام نتوانسته‌اند بر وزنه سنگین مازاد عرضه غلبه کنند. معامله‌گران به‌وضوح به این جمع‌بندی رسیده‌اند که نفت، دست‌کم در افق میان‌مدت، با کمبود مواجه نیست؛ برعکس، خطر اشباع بازار جدی است. این نگرانی بی‌دلیل نیست.

آژانس بین‌المللی انرژی در اواسط اکتبر، از مازاد قابل‌توجه عرضه در سال ۲۰۲۶ سخن گفت، پیش‌بینی‌ای که مانند زنگ هشدار در بازار پیچید. اوپک‌پلاس نیز ماه گذشته، ارزیابی خود از عرضه و تقاضای سه‌ماهه سوم را بازنگری کرد و به‌جای کسری، از مازاد سخن گفت. چنین همسویی نادری میان IEA و اوپک‌پلاس، معمولاً تأثیری فوری بر انتظارات بازار می‌گذارد؛ انتظاراتی که حالا قیمت‌ها را در محدوده پایین نگه داشته‌است. در میان این فضای انتظاری، بازگشت تولید میدان نفتی «وست‌قرن-۲» عراق به مدار، ضربه دیگری به قیمت‌ها زد. این میدان که تحت‌بهره‌برداری شرکت لوکاویل روسیه است و حدود نیم‌درصد عرضه جهانی نفت را نمایندگی می‌کند، پس از توقف موقت ناشی از نشتی خط لوله صادراتی، بار دیگر به تولید کامل بازگشت. رخدادی که به‌تنهایی بیش از یک دلار از قیمت هر بشکه نفت کاست و نشان‌داد بازار تا چه اندازه به اخبار عرضه حساس است.

استیبل کوین‌ها با وجود چالش‌های متعدد، یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای صنعت کریپتو بوده‌اند و تاکنون بیش از ۲۷۵ تریلیون دلار ارزش مالی را در جهان جابه‌جا کرده‌اند. اما این بازار بزرگ به‌شدت بر دلار آمریکا متکی است؛ ارزی که امروزه جایگاه آن به‌عنوان ذخیره ارزی جهانی در حال تضعیف است و این امر می‌تواند کل اکوسیستم استیبل کوین‌ها را با خطر مواجه کند.

دلار در سال جاری حدود ۱۱ درصد از ارزش خود را از دست داده که بزرگ‌ترین کاهش در نیم‌قرن اخیر است. این کاهش عمدتاً ناشی از بی‌ثباتی اقتصادی، بدهی عظیم و سیاست‌های مالی نامطمئن ایالات متحده است. بدهی دولت آمریکا به رقم بی‌سابقه ۳۸تریلیون دلار رسیده و چاپ بی‌رویه دلار اعتماد جهانی به این ارز را کاهش داده است. همزمان، بسیاری از کشورها در حال کاهش وابستگی خود به دلار هستند. کشورهای عضو BRICS از جمله چین، روسیه و هند شروع به استفاده از سیستم‌های پرداخت مبتنی بر بلاک‌چین کرده‌اند که به آنها اجازه می‌دهد تجارت بین‌المللی خود را

تلاقی سیاست، اقتصاد و قدرت

اما داستان نفت، تنها داستان بشکه‌ها و اعداد نیست؛ بلکه تلاقی سیاست، اقتصاد و قدرت است. در پس آرامش نسبی قیمت‌ها، سایه سنگین جنگ اوکراین هنوز بر بازار گسترده است. مذاکرات صلح همچنان متوقف مانده و هر سیگنال مثبت یا منفی از این جبهه، می‌تواند مسیر بازار را تغییر دهد. تحلیلگران می‌گویند: اگر گفت‌وگوها به بن‌بست کامل برسد، ریسک ژئوپلیتیک دوباره به قیمت‌ها بازمی‌گردد؛ اما اگر نشانه‌ای از پیشرفت دیده شود و احتمال بازگشت نفت روسیه به بازارهای جهانی تقویت شود، افت قیمت‌ها اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. در همین چارچوب، خبرهایی از پشت‌پرده سیاست غرب به گوش می‌رسد که برای بازار نفت اهمیت راهبردی دارد. گروه هفت و اتحادیه اروپا در حال ریزینی برای جایگزینی سقف قیمتی نفت روسیه با ممنوعیت کامل خدمات دریایی هستند؛ اقدامی که اگر اجرایی شود، می‌تواند به‌طور مستقیم درآمدهای نفتی مسکو را هدف بگیرد.

این تصمیم، نه‌تنها آینده صادرات روسیه را تحت‌فشار قرار می‌دهد، بلکه معادلات قیمت‌گذاری در بازارهای آسیایی را نیز دستخوش تغییر می‌کند، با این‌حال همین تهدیدها نیز نتوانسته‌اند فعلاً روند قیمت‌ها را معکوس کنند. به گفته تحلیلگران، بازار در یک «دام عرضه» گرفتار شده‌است؛ دمی که تا روشن‌شدن چشم‌انداز ۲۶۰۲۰رها، نخواهد شد. تحلیلگر ارشد موسسه OANDA، از پیشگامان جهانی در ارائه خدمات معاملات آنلاین، معتقد است اگر گزارش دسامبر IEA بار دیگر بر خطر مازاد عرضه

پیوند طلا و رمزارزها

با ارزش‌های دیجیتال‌شده ملی انجام دهند. چین اکنون یوان را به چهارمین ارز پرکاربرد جهان در پرداخت‌های بین‌المللی تبدیل کرده و بیش از ۳۰ درصد تجارت خارجی خود را به یوان تسویه می‌کند. این تحولات نشان‌دهنده حرکت اقتصاد جهانی از محوریت دلار به سمت ارزهای جدید، مخصوصاً ارزهای دیجیتال دولتی است.

افزایش ارزش طلا و بیت‌کوین نیز نشانه‌ای دیگر از کاهش اعتماد به دلار است. این کاهش اعتماد پرسش مهمی را مطرح می‌کند: سرنوشت استیبل‌کوین‌هایی که به دلار مستدل هستند چه خواهد شد؟ در حال حاضر، بازار استیبل کوین‌ها تحت سلطه USDT و USDC قرار دارد که روی‌هم‌رفته حدود ۹۳۸درصد کل بازار را در اختیار دارند. اما اتکای شدید آنها به دلار در شرایط کاهش قدرت این ارز، نقطه‌ضعفی جدی تلقی می‌شود. تتر (USDT) در سال‌های اخیر بارها به‌دلیل شفافیت ناکافی در مورد ذخایر خود مورد انتقاد قرار گرفته است. این شرکت ادعا می‌کند که هر واحد USDT با یک دلار واقعی پشتیبانی می‌شود، اما تاکنون اجازه نداده یک شرکت حسابرسی معتبر ذخایر آن

❖ مهدی زاده: هاشم نژاد به دنبال پناستی گرفتن بود

محمدرضا مهدی زاده مدافع استقلال خوزستان درباره تساوی بدون گل تیمش مقابل تراکتور در تیریز می گوید: «می دانستم بازی سختی داریم و تراکتور تیمی است که بازیکنان باکیفیتی دارد. ما بعد از شکست برابر گل گهر با هم صحبت کردیم و هفتمش شدیم تا در بازی با تراکتور امتیاز بگیریم و خوشحالم که دست قابل اثر تیریز برنگشتم. شاید با توجه به بود و وضعیتی که قبل از این بازی داشتیم، خیلی باهوشی منی می کردند به تراکتور بازی می می دانستم از این بازی چه می خواهیم و چگونه باید برابر آنها بازی کنیم. تیم ما در این بازی حجتی امتیاز گرفت بود و او درباره صحنه جنجالی امتیاز و پنالتی یکدست تراکتوری ها معتقد به پناستی بودند این طور می گوید: «می دانستم که هاشم نژاد می خواهد پناستی بگیرد و در آن صحنه پایم را ثابت نگه داشتم. همدم این نبود که پای هاشم نژاد را زمین و فکر می کنم او قصد داشت پایش را به پای من بزند بدهد و پناستی بگیرد. داور هم می توانست پناستی بگیرد و هم می توانست نگیرد، ولی من قصدی برای خطا نکردن نداشتم. در مورد آن صحنه خودم نمی توانم نظری قاطع داشته باشم و کار شناسان باید باز ببندند. اما باز هم می گویم که تصمیمی برای خطا کردن روی بازیکن تراکتور نداشتم.»

❖ مظفري زاده: با وجود VAR پذيرش
اشتباهات داوري سخت است

سعید مفطری زاده مدیر عامل باشگاه تراکتور
در باره تسلیو خرید تیمش میگوید استقلال
خوستان و اعتراض شدید مقابل و کارفرمی
این تیم به پناالتی اعلام نشدن برخورد مهدی
هاشمی زاده با مدافع حریف اظهار داشت:
«صنای در بازی اتفاق افتاد که به نظر
ما و هم به نظر کارشناسان پناالتی بود. ما
توجه به وجود VAR، پناالتی اعلام نشدن این
صحنه جای تعجب و سؤال داشت. ما اعتراض
رسمی مان را به فدراسیون ارسال کردیم و
امیدوارم پاسخ مناسبی در این زمینه بگیریم.
باوجود VAR واقعا پذیرفتن اشتباهات
داوری سخت است، چون در سرنوشت تیمها
تأثیر گذار است. این اتفاق در این فصل در
حد مورد برای ما رخ داده است. ما قیلا هم
اعتراض مان را به فدراسیون ارسال کردیم، ولی
پاسخی نگرفتیم، امیدواریم این بار پاسخ مناسب
در یافت شود. کوچک هم خیلی از اشتباهات
داوری ناراحت است».

و درباره صحبت‌های تند محمدرضا زنجری مالک این باشگاه علیه اداوی بازی‌های تیمش و احضار او به کمیته اخراج می‌گفت: «من نمی‌دانم دلیل احضار آقای زنجری چیست. او هم نسبت به وضعیت موجود داوری معترض است و فقط می‌خواهد حق باشگاه را بگیرد. ما مالکیت این فصل منحصراً در چارت رسمی باشگاه داریم. هلدینگ است و نمی‌دانم با این شرایط آیا اصلاً امکان احضار زنجری وجود دارد یا خیر. زنجری فرد فعال در فوتبال نیست و نمی‌دانم اصلاً امکان احضار او وجود دارد.»

مظفری زاده درباره اینکه چند ماه پیش هم زنوی بابت اظهاراتش به کمیته اخلاق دعوت شده بود اما نمی‌تواند این بار به جلسه کمیته اخلاق خواهد رفت یا نه، گفت: «می‌دانم، قطعا خودش تصمیم می‌گیرد. ما در چارت باشگاه راکتور، تصمیم‌م و هیأت مدیره داریم. و مجموعه مدیریتی باشگاه کاملا مشخص است. درست است آقای زنوی ما را حمایت می‌کند، ولی ارتباطی که باعث شود کمیته اخلاق او را احضار کند یا نه، این به همین خاطر اظهار نظر نمی‌کنم.»

.....

❖ برنامه ریزی برای پارالمپیک ۲۰۳۲

سعید سلگی سخنگوی کاروان ایران اعزامی به بازی‌های پاراسیایی جوانان نیز در خصوص آینده‌نگری برای ورزشکاران نخبه و مدال‌آور بازی‌های آسیایی ۲۰۲۵ جوانان در دید معتقد است: «با حمایت جدی، مدال‌آوران این دوره می‌توانند به پشتوانه کاروان ایران در پارالمپیک ۲۰۲۴ تبدیل شوند. اشتیاق‌سازی از طریق بازی‌های پاراسیایی جوانان انجام می‌شود و در دوره گذشته هم این گونه بود. مدال‌های اصلی ما در این بازی‌ها برای پارالمپیک ۲۰۲۴ بازی‌های پاراسیایی ۲۰۲۰ است. این نامنه تیم‌های ملی A و B داریم و ورزشکاران بعد از این دوره حمایت می‌شوند و اردوهای متمرکز را برای آنان خواهیم گذاشت».

سلگی در خصوص اردوهای برگزار شده در یک سال اخیر قبل از اعزام به دب می‌گوید: «در یک سال گذشته روند آماده‌سازی شروع شده و اردوهای نیز در جریان بوده. این اردوها با نگاه کمی برگزار شد البته ما ورودی‌هایی برای رشته‌های رکوردی تعریف می‌کنیم تا ورزشکاران در انتخابی‌ها حضور پیدا کنند. بعد از انتخابی ۲ نفر برتر را به اردو فراخواندیم تا آماده اعزام به بازی شوند. در یک سال گذشته ۱۸۲ اردو آماده‌سازی را برگزار کردیم. البته تغییر میزان نیز تأثیر زیادی در رشته‌ها داشت و ما وجود و دوچرخه‌سواری را دست دادیم».

سلگی در خصوص گوردشکنی احتمالی جوانان ایران تأکید دارد: «رگوردها را بررسی کردیم و شرایط رکوردی خوبی داریم اما این قطعی نیست زیرا اطلاعات دقیقی از رقیبان نداریم.

فروخته خواهد شد.»

حالا با توجه به صحبت‌های قاطعی که اینفانتینو در مجمع جهانی اقتصاد مطرح کرده، فیفا شال و شوری در ماه‌های پیش رو برای پر کردن ورزشگاه‌های میزبان رقابت‌های جام جهانی فوتبال خواهد داشت. علاوه بر این فیفا قول داده تا هواداران کشورهای حاضر در فهرست محدودیت‌های مسافرتی دونالد ترامپ، بدون مشکل با حضور در ورزشگاه‌های امریکا روبه‌رو باشند و از امروز، گوی و میدان در اختیار فیفاست. در به‌خواست هواداران از سرتاسر جهان برای حضور در جام جهانی ۴۸ تیمی پاسخ مثبت بدهد.

قولی که بی تردید هواداران ایرانی حاضر در کشورمان نیز روی آن حساب باز خواهند کرد تا بتوانند تیم ملی کشورمان را در سه بازی جام جهانی همراهی کنند. دو مسابقه اول ایران در جام جهانی مقابل نیوزیلند و بلژیک به میزبانی لس آنجلس برگزار خواهد شد و بازی سوم در شهر سیاتل برابر مصر انجام می‌شود.

رقیب ایران دگرگون می‌شود

در شرایطی که کادرفنی و مربیان تیم ملی فوتبال ایران به دقت بازی‌های تیم ملی مصر در جام ملت‌های آفریقا را رصد کردند تا به شناخت بهتری از سومین حریف تیم ملی کشورمان در جام جهانی ۲۰۲۶ برسند، به نظر می‌رسد که فدراسیون فوتبال مصر قصد دارد تغییراتی ویژه را در تیم ملی این کشور پیش از جام جهانی ایجاد کند.

جایگاه حسام حسن در رأس کادرفنی به عنوان اسطوره فوتبال این کشور با وجود ناکامی در دو بازی پایانی و چهارمی در جام ملت‌های آفریقا دست نخورده باقی می‌ماند اما شنیده می‌شود که مصر هم برنامه‌ای ویژه برای حضور دقت‌مند در جام جهانی ۲۰۲۶ دارد.

انتظار می‌رود حسام حسن و دستیارانش برای جام جهانی در فهرست بازیکنان بازگویی کنند و برخی بازیکنان که در جام‌های آفریقا عملکرد مناسبی نداشته‌اند، از فهرست تیم ملی این کشور برای جام جهانی خارج شوند؛ البته که حضور ستارگان بین‌المللی مصر از جمله محمد صلاح و عمر مروموش در جام جهانی قطعی خواهد بود و حسام حسن روی این دو فوق ستاره خود برای درخشش در جام جهانی حساب ویژه‌ای باز کرده است.

در خط دفاع، تیم ملی مصر محاسبات خود را از نو انجام می‌دهد چرا که محمد عبدالمنعم، مدافع نینس در آستانه بازگشت به میدان پس از مصدومیت است، اما غیبت محمد حمدي به دلیل پارگی رانگاری صلیبی او، از دست دادن انجام جام جهانی قطعی شده؛ موضوعی که ستودو برای محاسبات مناسب در پست دفاع میانی، تمرکز ویژه کاردانی روی خط حمله نیز ادامه دارد چرا که برخی چهره‌ها در آستانه بازگشت، آخرین توان‌های خود را برآورده کنند. این مسأله احتمال گدار گنارز در بازیکن و میدان دارد، به خصوص، حمدي و گنا، ۱۱ افاقت داده اند.

علاوه بر این، فدراسیون فوتبال مصر برخلاف ایران که هنوز بازی‌های خود را قطعی نکرده، برنامه خود برای بازی‌های تدارکاتی مناسب را اعلام کرده است.

هانی ابورضا رئیس فدراسیون فوتبال مصر در آخرین نشست مطبوعاتی خود در خصوص شرایط تیم ملی، برنامه‌های تدارکاتی مصر را به طور رسمی تأیید کرد: «امروز ما در مورد آماده‌سازی برای جام جهانی صحبت می‌کنیم و قبل از جام جهانی به شدت از کادر و بازیکنان خود حمایت می‌کنیم تا به آرزوهای هواداران در سطح بالاتر و قوی‌تری دست یابیم. نقش ما، طبق معمول، فراهم کردن تمام شرایط و عناصر لازم برای موفقیت تیم ملی ما است.

با هماهنگی کاپیتان حسام حسن، یک برنامه آماده‌سازی قوی و متمایز برای تیم وجود دارد. ما در ماه مارس دو مسابقه با تیم‌های ملی عربستان و اسپانیا و سپس دو مسابقه در ماه مه آینده برگزار خواهیم کرد. گفته می‌شود که به جز دو بازی برابر عربستان و اسپانیا، مصر در تلاش است تا پیش از برگزاری جام جهانی و در محل برگزاری رقابت‌ها، به مصاف پرافتخارترین تیم این رقابت‌ها یعنی برزیل و تیم‌های قدرتمند اروپا و آسیا در رقابت‌ها بیفتد. برناردو، بازیگر در رقابت‌ها یعنی ترور پرخطر.

حسام حسن نیز در نشست خبری خود، از لزوم همکاری فدراسیون فوتبال مصر با باشگاه‌ها برای موفقیت این تیم در مسابقات آینده گفت: «ما باید در مرحله بعدی برای حمایت از تیم ملی همکاری کنیم، وقتی باشگاه‌ها در تورنمنت‌های بین‌المللی مانند جام باشگاه‌های جهان شرکت می‌کنند، حمایت‌هایی از آنها صورت می‌گیرد. این اتفاق باید، مدتی بعد، مدتی بعد، رخ دهد.

من این را قبل از شرکت در مسابقات می‌گویم که فقط نگاه نکنیم و بعد من در تیررس باشم و در مقابل کسانی که بدون حسرت و حوی عناصر موفقیت، در مورد اجرا سؤال می‌کنند، قرار نگیرم.»

به نظر می‌رسد که با توجه به این صحبت‌ها، باید در جام جهانی انتظار یک مصر متفاوت را به نسبت آنچه در جام ملت‌های آفریقا دیده شد، داشته باشیم.

ده است؛ جایی که زهرا خواجه‌ای، دروازه‌بان ملی پوش و یکی از تأثیرگذارترین چهره‌های فوتبال زنان،

گاهی بزرگ مثل پرسپولیس بازی کند. بنابراین تصمیم گرفتیم با این تیم ریشه‌دار قرارداد ببندیم و الان

ولیس از سپاهان کمتر بود اما دو دلیل باعث شد پرسپولیس را انتخاب کنم: یکی بزرگی باشگاه و دیگری

آخرین نفس‌های ژاپی؟

شرایط رختکن تیم، رمال
نگاه قرار داده و طبق گفته برخی رسانه‌های اسپانیایی، این مسابقه آخرین فرصت ژابی برای نجات شغل خود
بد بود.

دو بر صفر مقابل سلتاویگو، در امتیازات بار دیگر دچار یک مصدومیت سنگین شد و گزارش‌های یکی از این اس‌اواس هم در آخرین تمرین پیش از دیدار با این تیم، همچنان پیاپی‌ها خبری از بازگشتی از اردو برآورده‌نمی‌دهد. رنال مادرید کاستی به عنوان یک گزینه بالقوه برای جانشینی اوسو در صورت تداوم حواشی رختکن رئال نام بردند. با این حال پیوری در این مسابقه می‌تواند تا حد زیادی اوسو را از بحران‌های جدال امشب رئال مادرید مقابل سیتی، دیداری حساس‌تر از یک بازی معمولی در فاز لیگ رقابت‌های

جدال آونسو مقابل سرمربی سابق خود پی گواردیولا خواهد بود، او در پایان مویخ ۷۹ بازی زیر نظر گواردیولا به تیم فوتبال او پیوسته است، تأثیر تفکرات نابغه اسپانیایی روی مدل مربیگری آونسو به وضوح دیده می‌شود. همان‌ها که با یک شگفت‌خورده‌ها اما رآل مادرید به دلیل یک برد پر بیشترین نسبت به سیتی، می‌تواند به رتبه ۲۰۰ از دسامبر ۲۰۱۰ و تقابل با زاکسماکو تا امروز، رآل مادرید در ۲۸ بازی خانگی متوالی اروپایی، کل هزینه ۱۰۰ میلیون پوند را برای خرید بازیکنان سیتی کار دشواری برای کلین شیت مقابل رآل خواهد داشت. رآل مادرید در شرایط آرمایی به این بازی می‌گردد. با پیروزی سه بر صفر مقابل مندرلند و کسب سه برد متوالی و شکلات واضح دفاعی تیم، سیتی اختلاف بازی در صدر جدول را به تنها ۲ امتیاز کاهش داده و با انگیزه بالایی به فصل گذشته از رآل خواهد رفت.

جنگ تمام عیار برای بازگشت به تیم ملی

قلعه‌نویی و کارد فنی تیم ملی مطرح است. تجربه، دانش بازی و شخصیت حرفه‌ای چشمی، نبوغ و پاس‌های خطرناک رضاییان و سابقه و ذهنیت رقابتی جلالی به هیچ وجه قابل چشم‌پوشی نیست، اما آنچه امروز تعیین‌کننده است، حضور ثابت و تاثیرگذار در بازی‌های رسمی است؛ موضوعی که این سه بازیکن در هفته‌های اخیر کمتر به دست آورده‌اند.

فوتبال جهان
موانع و آمادگی
مانند بازیکنانی
چون خود را در
مستقیم استفاده

بر شانس آنان
در میان سه بازیکن باتجربه، وضعیت رامین رضاییان شاید نسبت به دیگران بهتر باشد؛ زیرا ساهینتو به دلیل توانایی بالای او در پاس بازی، و کنترل بازی، و بسیاری از مسابقات به ره شکل که شده او را می‌دان فردی دهد. با این حال، نیمکت‌نشینی رضاییان در دربی و چند بازی دیگر، رنگ خطری جدی محسوب می‌شود و نشان می‌دهد که

آقای اینفانتینو؛ این گوی و این میدان

۵ عرفان حمیدی - اجلاس جهانی اقتصاد در سوئیس که با مسائل بسیار مهمی در خصوص بحران گریلند و مذاکرات بین سیاستمداران برای پایان دادن به جنگ اوکراین همراه شده بود.

اجلاس جهانی اقتصاد در سوئیس که با مسائل بسیار مهمی در خصوص بحران گرینلند و مذاکرات بین سیاستمداران برای ایصال دادن به جنگ اוקراین همراه شده بود، با حضور رئیس فیفا در این مراسم حال و هوای فوقالعاده‌ای به خود گرفت. در شرایطی که احتمال حمله ایالات متحده به گرینلند و مسائل محدودیت‌های مسافرتی ایجاد شده از سوی دونالد ترامپ باعث شد تا برخی کشورهای اروپایی نیز تحریم این دوره از جام جهانی را مطرح کنند، جیانی اینفانتینو رئیس فیفا در اجلاس جهانی اقتصاد حضور پیدا کرد و علاوه بر دفاع از فیفا به هوداران کشورها حاضر در لیست ترامپ قول داد که کشورهای میزبان جام جهانی، پذیرای آنها خواهند بود. در بین ۷۵ کشوری که در فهرست محدودیت‌های مسافرتی جدید ترامپ قرار دارند، نام ۱۵ کشور حاضر در جام جهانی از جمله ایران نیز دیده می‌شود. و هوداران این تیم‌ها اگر هم‌اکنون امریکا نباشند، کار بسیار دشواری برای تهیه ویزای مسافرتی امریکا و معاشای بازی تیم‌ها در جام جهانی خواهد داشت؛ علی‌الخصوص کشورها صاحب فوتبال چون برزیل، کلمبیا و مراکش که حضور آنها راگران این جام جهانی، یکی از جذاب‌ترین اقتصادها در دوره رقابت‌ها است. با این حال اینفانتینو در مجمع جهانی اقتصاد به تردیدها درباره صدور ویزای امریکا پاسخ داد: «فیفا در تاریخ ۱۰۰ ساله جام جهانی

خواجوی: با فحاشی
به من حمله کردند!

پرس نفس پرسپولیس را گرفت

واقعیت این است که پیکان در این مسابقه تا حد زیادی پرسپولیسی و اوسمار را سبزه‌پرازیز کرد. شاید تصور نمی‌شد این پیکار آن قدر خوب پرس کند که پرسپولیسی هیچ فرصتی برای بازیسازی و خلق موقعیت نداشته باشد. این پرس و شدت آن از همان دقیقه‌ای که احمدزاده مقابل محوطه جریمه توپ را در، و اولین موقعیت حرفه‌ای شکل گرفت مشهود بود. پرس پیکار در نیمه اول ۳۰ دقیقه ادامه داد، در سبزه‌ای که در آن زمان به نفع پرس بود، پرسپولیسی شکار نمی‌گشت.

همین پرس باعث شد پرسپولیس برای ساخت بازی مشکل داشته و خبری از حفظ توپ و کار گروهی نباشد. در عین حال مدافعان کناری پرسپولیس در این مسابقه طی نیمه اول روز خوبی نداشتند و خبری از بی‌ریزی حملات از کانال‌های کناری هم نبود. به سبب این مشکلات موقعیت‌های پرسپولیس با فاصله زیادی از هم و با پاس‌های مستقیم و به پاس‌های کوتاه متعدد شکل می‌گرفت. پرسپولیس در وقت‌های اضافه نیمه اول در حالی با زوایا و خلاقیت آرونوف به گل رسید و از نیمه اول برنده از زمین بیرون آمد که یک بازی کاملاً متعادل با موقعیت‌های نسبتاً برابر با حریف جوانش داشت. با شروع نیمه دوم شرایط تیم اوسمار بهتر شد. دیگر خبری از پرس شدید تیم دقیقه نوب و سرخ‌ها راحت فوتبال‌شان را بازی کردند اما دوباره از این بترتی به‌موقع نبودند پس خودشان را سخت نشاند. دقیقه ۶۵ موقعی تعویض خودش را به راه انجام داد و با راه انداختن کانال‌های کناری و بلا بردن کیفیت خط حملاتش دوباره پرسپولیس را تحت فشار قرار داد. فشاری که لحظه به لحظه بیشتر شد تا جایی که در دقایق پایانی بازیکنان پرسپولیس مشغول دفع توپ با هدف کاستن از فشار حریف بودند. این سخت‌ترین بازی و برد پرسپولیس بعد از دیدار مقابل اسدوختان بود و شاید این سه امتیاز یکی از مهم‌ترین و شیرین‌ترین دستاوردهای تیمی باشد که باید یاد بگیرد در زمان برتری اسدوختان را غنی‌تر کرده یا اگر موفق نبود، مثل این مسابقه از آنچه به‌دست آمده بود به‌خوبی محافظت کند.

یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که این روزها ذهن کارشناسان فوتبال ایران و بویژه هواداران استقلال را درگیر کرده، وضعیت سه ستاره باتجربه این تیم یعنی روزبه شمشیری، رامین شریانی و ابوالفضل جلیلی در ماه‌های باقی‌مانده تا اعلام لیست تیم ملی برای جام جهانی است. این سه بازیکن که به ثواب در اردوهای تیم ملی حضور داشتند، در ماه‌های اخیر در شرایطی مهم و پیچیده قرار گرفته‌اند و به دلیل افت جایگاه در ترکیب اصلی استقلال، آینده حضور آنها در مهم‌ترین رویداد فوتبال جهان با دغدغه روبه‌رو شده است.

در شرایط فعلی، چشمی، رضایان و جلای پشتی سر باریکان جوان و آماده‌ای مانند امیرمحمد زراقانی، صالح کردانی و حسن گوردی قرار گرفته‌اند؛ باریکانی که با نمایش‌های قابل قبول، اعتماد اسپانینو را جلب کرده و به‌تدریج جای خود را در ترکیب تثبیت کرده‌اند. همین موضوع موجب شده کادر فنی استقلال کمتر به استفاده مستمر از باریکان با تجربه‌روی بیابورد و این موضوع به شکل مستقیم بر شانس آنان برای حضور در یکان جهانی تأثیر می‌گذارد.

بدون شک بازگشت به لیست تیم ملی تنها از مسیر بازی کردن و ارائه عملکرد درخشان در باشگاه می‌گذرد و این موضوع نیز به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ملاک‌ها برای

